

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Podpora rozvoje města Ostravy v rámci regionální politiky EU

The City of Ostrava Development within the EU Regional Policy

Student: Eva Fabiánová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana Drastíková, Ph.D.

Ostrava 2010

Zadání bakalářské práce

Student: **Eva Fabiánová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6210R004 Eurospráva
Specializace: 00 Eurospráva
Téma: Podpora rozvoje města Ostravy v rámci regionální politiky EU
The City of Ostrava Development within the EU Regional Policy

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Regionální politika EU
3. Regionální operační program Moravskoslezsko 2007-2013
4. Realizace konkrétních projektů na území města Ostravy
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam

Seznam doporučené odborné literatury:

FIALA, P.; PITROVÁ, M. *Evropská unie*. 2. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009. 803 s. ISBN 978-80-7325-180-2.

CHVOJKOVÁ, A., KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. 1. vyd. Praha: IREAS, 2007. 181 s. ISBN 978-80-86684-43-7.

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU. *Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko*

2007-2013 [online]. 2007. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jana Drastíková, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

doc. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 7. 5. 2010

.....
Eva Fabiánová

Obsah

1 ÚVOD	7
2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU	8
2.1 Definice regionální politiky.....	8
2.2 Vývoj regionální politiky	9
2.2.1 Vybrané státy Evropy.....	9
2.2.2 Jednotlivé etapy vývoje.....	10
2.3 Principy regionální politiky.....	11
2.3.1 Základní principy:	11
2.3.2 Doplnkové principy:.....	12
2.4 Nástroje regionální politiky.....	13
2.4.1 Makroekonomické nástroje	13
2.4.2 Mikroekonomické nástroje.....	14
2.5 Cíle regionální politiky pro období 2007 – 2013	14
2.5.1 Cíl 1: Konvergence.....	15
2.5.2 Cíl 2: Regionální konkurenceschopnost	16
2.5.3 Cíl 3: Evropská územní spolupráce.....	16
2.6 Programové dokumenty v ČR pro období 2007 - 2013	17
2.6.1 Strategické obecné zásady společenství.....	18
2.6.2 Národní rozvojový plán.....	18
2.6.3 Národní strategický referenční rámec	19
2.6.4 Operační programy.....	19
2.7 Závěrečné shrnutí	22
3 REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM MORAVSKOSLEZSKO 2007 - 2013.....	23
3.1 Vymezení regionu soudržnosti.....	23
3.2 Strukturální fondy	24
3.2.1 Evropský fond regionálního rozvoje.....	25
3.2.2 Evropský sociální fond.....	25
3.2.3 Fond soudržnosti	25
3.3 Proces programování ze strukturálních fondů.....	26
3.4 Regionální operační program	26
3.5 Regionální operační program Moravskoslezsko	27
3.5.1 Globální a specifické cíle programu.....	27

3.5.2	Institucionální zabezpečení ROP Moravskoslezsko	29
3.5.3	Prioritní osy ROP Moravskoslezsko	32
3.5.3.1	Prioritní osa 1 - Regionální infrastruktura a dostupnost	32
3.5.3.2	Prioritní osa 2 - Podpora prosperity regionu	33
3.5.3.3	Prioritní osa 3 - Rozvoj měst.....	33
3.5.3.4	Prioritní osa 4 - Rozvoj venkova.....	33
3.5.3.5	Prioritní osa 5 - Technická pomoc	34
3.5.4	Finanční rámec programu.....	34
3.5.5	Systém výběru projektů.....	35
3.6	Závěrečné shrnutí	37
4	REALIZACE KONKRÉTNÍCH PROJEKTŮ VE MĚSTĚ OSTRAVA.....	38
4.1	Historie města Ostravy	38
4.2	Kultura v Ostravě	39
4.3	Dotazníkové šetření „Možnosti rozvoje města Ostravy“	42
4.4	Demografie obyvatel města Ostravy	43
4.5	Orgány města Ostravy a příjemci dotací	45
4.6	Divadlo loutek Ostrava.....	46
4.6.1	Přístavba alternativní scény Divadla loutek Ostrava.....	47
4.6.1.1	Aktuální stav projektu	49
4.7	Závěrečné shrnutí	50
5	ZÁVĚR	51
	Seznam literatury.....	53
	Seznam zkratk	
	Seznam tabulek, obrázků a grafů	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Výrazné rozdíly v sociální a ekonomické vyspělosti jednotlivých regionů mohou významně ovlivňovat celkový hospodářský rozvoj státu. Vlády mnoha zemí proto začaly uplatňovat regionální politiku, aby vytvořily podmínky pro postupné zmírňování regionálních disparit, a současně tak přispěly ke zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky. Již od šedesátých let 20. století je regionální politika prováděna také na úrovni Evropské unie. Regionální politika Evropské unie funguje na principu solidarity, pomáhá tedy prostřednictvím příspěvků do společného rozpočtu regionům hospodářsky nebo sociálně znevýhodněným ve srovnání s průměrnou situací členských zemí. Příčiny regionálních disparit jsou různé. Mezi problémy můžeme zařadit například dlouhodobé znevýhodnění v důsledku zeměpisné odlehlosti regionu nebo nedávné sociální a hospodářské změny. Důsledky těchto znevýhodnění se často projevují v podobě sociálního úpadku, vyšší nezaměstnanosti, nekvalitních škol nebo nedostatečné infrastruktury. O významném postavení v celkové politice Evropské unie vypovídají nemalé finanční prostředky vynakládané na zabezpečení daných cílů.

Cílem mé bakalářské práce je charakterizovat základní východiska regionální politiky Evropské unie, přiblížit Regionální operační program Moravskoslezsko, popsat jeho úlohu, institucionální a finanční zabezpečení a v neposlední řadě prakticky představit jeho realizaci na příkladu konkrétního projektu na podporu kultury ve městě Ostrava.

Bakalářská práce je tématicky rozdělena do tří stěžejních kapitol. V první kapitole se zaměřím na obecná východiska regionální politiky Evropské unie, její vývoj, principy, ze kterých vychází a také nástroje a cíle, bez nichž by nemohla být regionální politika realizována. Část této kapitoly bude věnována konkrétně České republice a jejím programovým dokumentům. Druhá kapitola přiblíží Regionální operační program Moravskoslezsko v současném programovacím období, jeho cíle a především institucionální a finanční zabezpečení a závěrečná kapitola naváže realizací konkrétního projektu na podporu kultury ve městě Ostrava.

V první části práce budu čerpat především z odborné literatury věnované regionální politice, pro druhou kapitolu budu využívat převážně internetové stránky fondů Evropské unie a v závěrečné části mi budou zdrojem dokumenty poskytnuté Statutárním městem Ostrava.

2 Regionální politika EU

Ačkoliv je Evropská unie (EU) jednou z nejbohatších částí světa, existují mezi jejími regiony výrazné rozdíly. EU přesouvá prostřednictvím své regionální politiky prostředky z bohatých regionů do chudších. Cílem je zmírnit nebo odstranit velké rozdíly v rozvoji jednotlivých regionů a umožnit jim tak, aby se dostaly na úroveň ostatních regionů EU. Součástí cílů je také modernizovat zaostávající regiony a tím přispět ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

Koncepce regionální politiky, v dnešní době též nazývané politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) se neustále vyvíjí. Během posledních deseti let EU reformovala její tradiční pojetí a zaměřila se především na dané cíle. Změnily se také cílové segmenty, těmi se staly nově vytvořené regiony.

2.1 Definice regionální politiky

Jestliže chceme regionální politiku definovat, musíme stanovit její cíle a nástroje, pomocí kterých je realizována. Přestože pojem regionální politika má velké množství definic, v současné době neexistuje žádná obecně uznávaná. Pro bližší představu uvádím některé často používané v literatuře.

Podle Zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje regionální politika představuje koncepční a výkonnou činnost státu a regionálních orgánů, která stanovuje hlavní směry a strategické cíle regionálního rozvoje na celostátní a regionální úrovni a vytváří metody a postupy k zajištění realizace těchto cílů. Uskutečňuje se především prostřednictvím systémových opatření a pravidel k podpoře regionálního rozvoje.

Brian Goodall definuje ve svém díle Dictionary of Human Geography z roku 1987 regionální politiku jako součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření napomáhající na jedné straně růstu stupně ekonomické aktivity na území, kde je vysoká nezaměstnanost a malá naděje na přirozený ekonomický růst, a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit na území s nadměrným růstem. (Stejskal, Kovárník, 2009)

Podle regionalisty Stanislava Adamčíka představuje regionální politika všechny veřejné přímé i nepřímé intervence státu, regionu, obcí a měst, vedoucí k lepšímu prostorovému rozdělení ekonomických i mimoekonomických činností. Lze v ní vidět snahu korigovat určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů, jimiž je ekonomický růst a zlepšení sociálního rozdělení. (Stejskal, Kovárník, 2009)

V definicích, které jsem zde uvedla, je regionální politika pojímána jako cílevědomá činnost organizací nebo představitelů státní správy a samosprávy směřující k zajištění ekonomického růstu daného území. Můžeme si všimnout, že definice regionální politiky se postupem času vyvíjí stejně jako regionální politika sama o sobě.

2.2 Vývoj regionální politiky

Vývoj regionální politiky neprobíhal pouze na úrovni Evropských společenství resp. Evropské unie, ale také v jednotlivých členských státech. V každé zemi EU je uplatňován vlastní přístup k regionální politice, je však zastřešován jednotnou politikou EU, která je založena především na využívání strukturálních fondů.

2.2.1 Vybrané státy Evropy

Za kolébku vzniku regionální politiky je považována Velká Británie. Počátky sahají do období hospodářské krize - k 30. létům 20. století - kdy docházelo k prohloubení rozdílů mezi regiony. Prvním regionálně orientovaným legislativním dokumentem byl Zákon o speciálních územích, který byl přijat v roce 1934. Definoval způsoby pomoci pro zlepšení infrastruktury, obsahoval vymezení problémových regionů a ukládal pravidla pro alokaci prostředků. Dalšími zeměmi, ve kterých se výrazně projevila regionální politika před zahájením evropské integrace, byly Itálie a Francie. V Itálii se řešily především ekonomické rozdíly mezi severem a jihem a ve Francii byl největší problém velkých rozdílů mezi pařížským regionem a ostatními regiony. Proto zde byla regionální politika zaměřena na podporu rozvoje tzv. 12 metropolí rovnováhy, aby byl omezen růst Paříže a současně byl podporován růst infrastruktury ostatních regionů. Již v roce 1950 byl přijat plán na industrializaci tradičních zemědělských a zaostalých regionů.

2.2.2 Jednotlivé etapy vývoje

Vývoj regionální a strukturální politiky lze vymezit do pěti základních etap. Etapy jsou odvozeny od hlavních událostí vývoje Evropských společenství (Evropské unie) a evropské integrace, které ovlivnily postavení a rozvoj regionální politiky. (Skokan, 2003)

1. etapa: 1958 – 1973

Pro toto období je typický individualistický přístup k regionální politice bez koordinace na nadnárodní úrovni, neboť integrace byla ve svých počátcích a byl kladen velký důraz na odstraňování obchodních bariér. Mezi šesti zakladatelskými státy existovala značná homogenita, proto nebyla společná regionální politika nutná. Pouze Francie a Itálie, mezi kterými existovaly regionální rozdíly, uplatňovaly svou vlastní regionální politiku. V tomto období také ještě neexistovaly žádné společné instituce pro regionální politiku.

2. etapa: 1974 – 1985

Po rozšíření ES v roce 1973 o Dánsko, Irsko a Velkou Británii se zvýraznily rozdíly mezi jednotlivými regiony. Začaly se objevovat velké ekonomické problémy a došlo k výrazným strukturálním krizím. V roce 1975 byl založen Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), který se stal základní vnitřní institucí Evropských společenství (ES) pro spravování regionální politiky. Sloužil také jako nástroj pro eliminaci regionálních disparit. První dva společné programy regionální politiky - STAR pro rozvoj moderních telekomunikací a VALOREN pro zhodnocení vnitřního energetického potenciálu - byly přijaty v roce 1986.

3. etapa: 1986 – 1993

Schválením tzv. Aktu o jednotné Evropě v roce 1986 byl zahájen projekt jednotného vnitřního trhu a v témže roce vstoupilo do ES Portugalsko a Španělsko. Také se v tomto období poprvé objevilo střednědobé plánování regionálních programů, které napomohlo ke snížení regionálních disparit, avšak objevily se kritiky na nízkou míru koordinace se zemědělskou a sociální politikou. Na pomoc odstranění této překážky bylo v roce 1988 přijato rozhodnutí o integraci regionální politiky do tzv. strukturální politiky. Bylo také stanoveno pět, resp. šest cílů pro období 1989 - 1993.

4. období: 1994 – 1999

Cíle strukturální politiky zůstaly pro toto období ponechány, pouze se po přistoupení Finska a Švédska v roce 1995 rozšířily o šestý cíl. V roce 1993 byl v souvislosti s uzavřením Maastrichtské smlouvy založen Fond soudržnosti, který není součástí strukturálních fondů. V roce 1994 byl schválen základní koncepční dokument pro tvorbu regionálních strategií Evropa 2000+ a také byly přijaty Principy rozvojové politiky evropského prostoru. Tyto dokumenty mají za úkol přispět k dosažení hospodářské a sociální soudržnosti a dobudování vnitřního trhu. Ustanovením Výboru regionů byl potvrzen narůstající význam regionální politiky.

5. období: 2000 – 2006

Pro toto období je typické uplatňování snahy o větší efektivnost využívání finančních prostředků. Snížil se počet cílů na tři a také byly odděleny finanční prostředky pro kandidátské země a pro stávající členské země. V roce 2004 došlo k rozšíření EU o deset nových zemí včetně České republiky, počet členských států se tak navýšil na 25.

6. období: 2007 – 2013

Současné programovací období je důležité z hlediska čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů především pro nové členské země. Směr vývoje ovlivňuje tzv. Lisabonská agenda a programy v tomto období jsou zaměřeny na růst a zaměstnanost. Také byly stanoveny nové cíle, kterými se níže ve své práci budu zabývat podrobněji. V roce 2007 se novými členskými zeměmi staly Rumunsko a Bulharsko.

2.3 Principy regionální politiky

Realizace regionální a strukturální politiky vychází z několika základních principů. Některé z nich považujeme za základní, zbylé jsou označovány jako doplňkové.

2.3.1 Základní principy:

Princip koncentrace

Princip koncentrace spočívá v tom, že prostředky z fondů jsou vynakládány na realizaci předem stanovených cílů. Je založen na snaze směřovat co nejvíce prostředků do regionů s největšími problémy a pokud možno investovat je do projektů, které přináší maximální užitek.

Princip partnerství

Princip partnerství zahrnuje úzkou vertikální i horizontální spolupráci mezi Evropskou Komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální i místní úrovni. Tyto orgány určuje každý členský stát pro všechny etapy programů.

Princip programování

Jedná se o třetí hlavní operační princip strukturálních fondů. Prostředky z těchto fondů jsou přidělovány na základě víceletých a víceoborových programů a jsou rozdělovány na schválené programy, které se posléze realizují prostřednictvím konkrétních projektů.

Princip adicionality (doplňkovosti)

Princip adicionality stanovuje, že prostředky ze strukturálních fondů mají ostatní veřejné výdaje pouze doplňovat, nikoli je nahrazovat. Členské státy nemohou využívat prostředky EU jako náhradu vlastních výdajů. Finance, které poskytne EU, musí být doplněny určitým podílem zdrojů členského státu.

2.3.2 Doplnkové principy:

Princip monitorování a vyhodnocování

Tento princip je založen na průběžném sledování a vyhodnocování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynakládaných prostředků. Je zde hodnocen předpokládaný dopad projektu před jeho schválením, uskutečnění projektu a jeho konkrétní přínosy. Význam a důležitost principu monitorování a vyhodnocování se neustále zvyšuje.

Princip solidarity

Princip solidarity je založen na finanční podpoře méně vyspělých států hospodářsky vyspělejšími státy prostřednictvím příspěvků do společného rozpočtu. Tento princip vychází ze základní myšlenky celého integračního procesu.

Princip subsidiarity

Pro princip subsidiarity je zásadní, aby byly jednotlivé cíle realizovány na co nejnížší možné úrovni rozhodování, jestliže je možné toto plnění na dané úrovni bez problémů zajistit. Tento princip je zakotven již v Maastrichtské smlouvě.

2.4 Nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky jsou nejčastěji odvozovány z jejich cílů a obvykle se orientují na přivedení kapitálu a podnikatelských aktivit do regionu. Můžeme je dělit podle dvou základních hledisek a dále do skupin. Pro větší přehlednost uvádím dělení v následující tabulce.

Tabulka 2.1: Nástroje regionální politiky

Ekonomické působení	makroekonomické
	mikroekonomické
Věcné působení	poradenské a informační
	finančně motivační
	infrastrukturní a administrativní

Zdroj: Novotná, M. 2007. str. 44

Blíže se budu věnovat pouze nástrojům makroekonomickým a mikroekonomickým.

2.4.1 Makroekonomické nástroje

U makroekonomických nástrojů je užití značně omezeno ostatními cíli národohospodářské politiky, jako například snižování míry inflace, vyrovnanost platební bilance nebo udržení míry nezaměstnanosti v přijatelných mezích. Mají omezené možnosti působení na úrovni regionů a řadí se mezi ně fiskální politika, monetární politika a protekcionismus.

- **Fiskální politika**

Zabývá se meziregionálním přerozdělováním ze státního rozpočtu buď v rámci systému daní a odvodů nebo v rámci výdajů. Patří sem například snížená sazba daní do problémových regionů.

- **Monetární politika**

Pro řešení regionálních problémů je ovlivňování množství peněz v ekonomice omezeno. S pomocí monetární politiky lze usnadnit přístup k úvěrům ve vybraných regionech. V současnosti jsou nástroje monetární politiky řešeny tržní nabídkou a přiměřeně svým možnostem a strategickým záměrům je využívají regiony, mikroregiony a municipality.

- **Protekcionismus**

Protekcionismus lze definovat jako státní ovlivňování dovozu prostřednictvím dovozních limitů a cel na produkty vyráběné v upadajících regionech. Po vytvoření jednotného celního území a po vstupu České republiky do EU podstatně klesl význam cel. Pouze v rámci společné zemědělské politiky se nově objevuje zvýhodňování, resp. znevýhodňování určitých oblastí, neboť společná zemědělská politika se svým uplatňováním blíží regionálnímu dopadu protekcionistických nástrojů.

2.4.2 Mikroekonomické nástroje

Nejčastěji se jedná o cílené ovlivňování ekonomických subjektů při jejich rozhodování o prostorovém umístění. Můžeme je dělit podle toho, na který ekonomický subjekt jsou zaměřeny, a to na nástroje realokace pracovních sil a nástroje realokace kapitálu.

- **Realokace pracovních sil**

Součástí nástroje realokace pracovních sil je například úplné nebo částečné krytí nákladů na stěhování, výkup nemovitosti, pomoc při nákupu nového domu či bytu nebo migrační politika. Uvedení těchto nástrojů do praxe však není jednoduchá záležitost, neboť lidé přemýšlející o migraci se rozhodují především na základě hodnocení cílové lokality. Podpora ve formě dotace tedy nemusí hrát zásadní roli, a tudíž hrozí neefektivní vynaložení prostředků. Dá se předpokládat, že v České republice nebude tento nástroj příliš využíván.

- **Realokace kapitálu**

Mezi nástroje realokace kapitálu patří především nástroje hojně užívané v praxi českých regionů. Jsou zaměřeny na přilákání kapitálu do problémových regionů většinou prostřednictvím snižování daňových sazeb. Tyto nástroje jsou navrhovány vládou České republiky a podporují v regionu již zavedené firmy. Jedná se zejména o systém investičních pobídek, daňová zvýhodnění a subvence.

2.5 Cíle regionální politiky pro období 2007 – 2013

Pro programovací období 2007 - 2013 provedla Evropská komise poměrně zásadní změnu v základním zaměření regionální politiky. Zvýšila se orientace na konkurenceschopnost a budování hospodářství založeném na znalostech a inovacích. Regionální politika je realizována prostřednictvím tří cílů. Při jejich stanovení reagovaly

instituce na strategii přijatou na zasedání Evropské rady v Lisabonu a v Göteborgu v roce 2001. Na těchto zasedáních byla politika HSS uznána jako hlavní nástroj pro růst a zaměstnanost. Vývoj orientace cílů regionální strukturální politiky se nachází v závěru této práce v příloze č. 1. Podrobněji se však budu zabývat pouze cíli současného programovacího období.

Cíle pro období 2007 – 2013 jsou obsaženy v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, z 11. 7. 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj (ERDF), Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, a to v kapitole II., čl. 3. (Boháčková, Hrabánková, 2009)

2.5.1 Cíl 1: Konvergence

Cíl konvergence je vymezen na urychlení procesu konvergence nejméně rozvinutých členských zemí a regionů. Je nejdůležitějším cílem všech fondů, ze kterých jsou financována opatření na jeho realizaci. Mezi tato opatření patří například investice do hmotného a lidského kapitálu, rozvoj inovací, růst kvality životního prostředí nebo lepší výkonnost institucionální správy. Průměrné hodnoty Společenství jsou stanoveny na úrovni EU-25, proto po rozšíření EU došlo k jejich snížení a některé regiony, které měly dosud nárok na podpory ze strukturálních fondů, byly vyřazeny ze seznamu regionů patřících do zaostávajících oblastí. Těmto regionům je poskytována přechodná podpora, aby mohly v procesu konvergence pokračovat, ta však končí v roce 2013. V cíli konvergence je realizována podpora z ERDF, Evropského sociálního fondu (ESF) a Fondu soudržnosti (FS). Pro financování v rámci cíle konvergence jsou způsobilé čerpat finanční podpory ze strukturálních fondů regiony na úrovni NUTS II, jejichž HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly a vypočtený na základě údajů Společenství za období 2000 - 2002 je nižší než 75 % průměru HDP na obyvatele EU-25. Z prostředků FS jsou podporovány státy, které mají HNP na obyvatele měřený paritou kupní síly a vypočtený na základě údajů Společenství za období 2001 - 2003 nižší než 90 % průměru HDP na obyvatele EU-25. V České republice pod tento cíl spadají s výjimkou hlavního města Prahy všechny regiony soudržnosti.

2.5.2 Cíl 2: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Cíl 2 je zaměřený na posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů včetně posílení zaměstnanosti v regionech, a to pomocí předvídání hospodářských a sociálních změn. Jsou v něm definovány znevýhodněné oblasti, jako například odlehlé ostrovy, periferní oblasti, hornaté oblasti nebo řídce a velmi řídce osídlené oblasti. Tento cíl je financován z ERDF a ESF a spadají pod něj všechny regiony na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které nejsou podporovány z Cíle Konvergence. V České republice do něj v současné době spadá pouze Praha.

2.5.3 Cíl 3: Evropská územní spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce je zaměřen na posílení přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III, které se nachází v blízkosti vnitřních i vnějších pozemních hranic a také všech regionů na úrovni NUTS III ležících podél námořních hranic, které jsou od sebe vzdáleny maximálně 150 kilometrů. Mimo jiné je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionu. V tomto cíli je realizována podpora z ERDF a v naší zemi pod něj spadají všechny regiony.

Pro období 2007 - 2013 má regionální politika v evropském střednědobém rozpočtovém rámci prostřednictvím Fondu soudržnosti vyčleněno 347 miliard EUR. Česká republika může čerpat z evropských fondů 26,69 miliardy EUR, což je více než 773 mld. korun. Abychom však mohli z těchto zdrojů čerpat, musíme dodat přibližně čtyři miliardy EUR, neboť EU financuje maximálně 85 % výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky. Rozdělení finančních prostředků z fondů EU mezi cíle politiky HSS a alokace prostředků pro ČR na období 2007 - 2013 podle cílů se nachází v následujících tabulkách.

Tabulka 2.2: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007 - 2013

Cíl	Fondy pro EU 27 (mld. EUR)	
Konvergence	283	81,54%
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96	15,95%
Evropská územní spolupráce	8,72	2,52%
Celkem	347	100,00%

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>

Tabulka 2.3: Alokace pro ČR na období 2007 – 2013 podle cílů

Alokace pro ČR na období 2007—2013 podle cílů:		
Cíl		Fondy pro ČR (mld. EUR)
Konvergence		25,89
	Strukturální fondy	17,09
	Fond soudržnosti	8,8
Konkurenceschopnost (Praha)		0,41
Přeshraniční a transnacionální spolupráce		0,39
	Z toho: přeshraniční	0,28
	Dodatečná přeshraniční	0,076
	Transnacionální	0,037
Celkem soudržnost		26,69 (773 mld. Kč)
		100,00%

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>

Konkrétní alokace prostředků pro Českou republiku na období 2007 - 2013 podle operačních programů se nachází v závěru této práce v příloze č. 2.

Z výše uvedených cílů zřetelně vyplývá posun v míře zasahování Společenství do politik regionálního rozvoje národních států. Od doporučování a mírné koordinace v 70. a 80. letech se postupem času přešlo k jednotnému zaměření regionální politiky na celém území Společenství. Významným nástrojem, který dopomohl jednotnému přístupu k regionální politice, byly finanční prostředky poskytované ze strukturálních fondů a z Evropské investiční banky (EIB).

2.6 Programové dokumenty v ČR pro období 2007 - 2013

Stejně jako ostatní členové EU si Česká republika vytvořila pro získávání finančních prostředků z EU soustavu programových dokumentů politiky HSS. Pro současné programovací období byly přijaty programové dokumenty Strategické obecné zásady Společenství (SOZS), Národní rozvojový plán (NRP), Národní strategický referenční rámec (NSRR) a Operační programy (OP).

2.6.1 Strategické obecné zásady Společenství

Evropská unie se Strategickými obecnými zásadami Společenství řídí při realizaci politiky HSS. Jedná se o rámcový strategický dokument pro politiku HSS, ve kterém jsou definovány úkoly pro období 2007 - 2013. Navrhuje jej Evropská komise, přijímá Rada EU a je schvalován Evropským parlamentem. SOZS představují jednotný rámec, který mohou členské státy a regiony využít při zpracovávání vnitrostátních a regionálních programů, především pokud mají za cíl posoudit svůj příspěvek k cílům Unie vzhledem k soudržnosti, růstu a zaměstnanosti. Byl schválen rozhodnutím Rady EU dne 6. října 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost.

Obsahuje tři zásady pro politiku soudržnosti, a to:

- Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující
- Zlepšení znalostí a inovace pro růst
- Vytváření více a lepších pracovních míst

2.6.2 Národní rozvojový plán

NRP popisuje hlavní rozvojové problémy země a každý členský stát si vytváří svůj vlastní. NRP obsahuje strategii NRP pro období 2007 - 2013, zaměření operačních programů, rozložení finančních zdrojů, řízení a koordinace politiky soudržnosti v České republice v období 2007 - 2013, dále analyzuje současnou situaci a také provádí SWOT analýzu. Hlavním cílem NRP je přeměnit socioekonomické prostředí České republiky tak, aby byla přitažlivým místem pro realizaci investic a práci.

NRP definuje čtyři prioritní osy (PO):

- PO Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky
- PO Rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti
- PO Životní prostředí a dostupnost
- PO Vyvážený a harmonický rozvoj území a České republiky

NRP poskytuje oporu a konkrétní řešení pro zpracování NSRR pro financování z fondů EU pro období 2007 - 2013. Není pravidlem, že priority celoevropské politiky soudržnosti, které jsou dohodnuté všemi členskými státy EU na nadnárodní úrovni, odpovídají prioritám rozvoje státu, musí se proto najít společný průnik NRP a SOZS.

2.6.3 Národní strategický referenční rámec

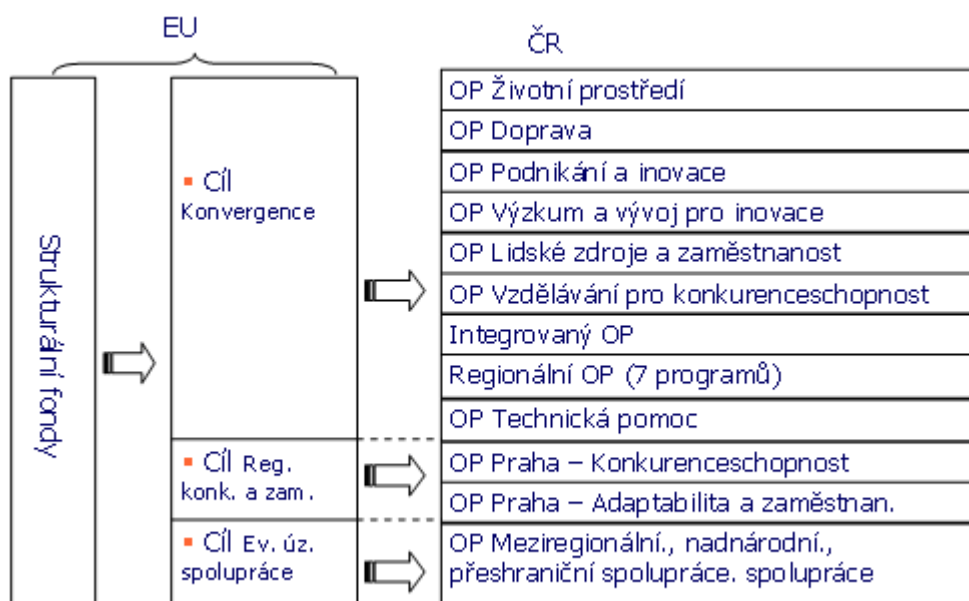
Zpracování Národního strategického referenčního rámce České republiky 2007 - 2013 vychází z povinností členského státu definovaných v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999. [32]

Pro období 2007 - 2013 je NSRR základním programovým dokumentem České republiky pro využívání fondů Evropské unie. Byl přijat Evropskou komisí dne 27. července 2007 a východiskem pro návrh jeho zpracování byl NRP pro období 2007 - 2013. Popisuje systém operačních programů politiky HSS 2007 - 2013, jejichž prostřednictvím jsou jednotlivé cíle politiky soudržnosti realizovány. Dále vystihuje strategické cíle, způsob řízení v České republice, prezentuje čerpání finanční výpomoci z fondů EU, pro realizaci politiky HSS určuje české operační programy a také jsou v něm promítnuty důležité body z NRP týkající se především koordinace politiky HSS. Na identifikaci silných stránek, problematických míst a slabých stránek České republiky pro posilování konkurenceschopnosti se zaměřuje jeho analytická část.

2.6.4 Operační programy

Realizace politiky HSS se řídí principem programování, kdy projekty určené k financování nejsou vybírány náhodně, ale podle toho, do jaké míry pomáhají odstraňovat problémy popsané ve strategických dokumentech. Operační programy (OP) s prioritními osami, které sledují záměry politiky soudržnosti, jsou zárukou tohoto přístupu. Prospívá to ekonomice a společnosti v regionu a současně i ekonomice na celoevropské úrovni. Česká republika připravila pro využívání fondů EU v letech 2007 - 2013 celkem 24 operačních programů rozdělených mezi jednotlivé cíle, kterými se nyní budu zabývat blíže. Pro větší přehlednost uvádím jejich stručný přehled v následujícím obrázku.

Obrázek 2.1: Přehled operačních programů v rámci jednotlivých cílů v období 2007 - 2013

Zdroj: <http://www.institutumeni.cz/>

Programy v cíli „Konvergence“

Pod cíl Konvergence je v naší zemi zařazeno sedm regionů soudržnosti, pro které bylo zpracováno osm tematických a sedm regionálních operačních programů (ROP). Tematické OP jsou zaměřeny na konkrétní oblasti podpory, které jsou přesně vymezeny a navzájem odděleny. Jsou to:

- OP Podnikání a inovace
- OP Životní prostředí
- OP Doprava
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- Integrovaný operační program
- Technická pomoc

Pod cíl Konvergence patří také regionální operační programy, kterým se budu věnovat blíže ve třetí části své bakalářské práce.

Programy v cíli „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“

V České republice má v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost nárok realizovat programy pomoci jediný region soudržnosti, a to hl. m. Praha. Řídící orgány odpovědné za správnou realizaci OP pro Prahu jsou hl. m. Praha a Ministerstvo práce a sociálních věcí. V současném programovacím období jsou připravovány dva OP pro hl. m. Prahu, a to OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita a zaměstnanost. OP Praha Konkurenceschopnost má za úkol zlepšit dostupnost dopravních a telekomunikačních služeb a zkvalitnění životního prostředí. OP Praha Adaptabilita a zaměstnanost je zaměřený na zvýšení přizpůsobivosti pracovníků a zaměstnavatelů, na zlepšení přístupu k zaměstnání a předcházení nezaměstnanosti nebo např. na podporu celoživotního učení.

Programy v cíli „Evropská územní spolupráce“

Programy realizované v rámci tohoto cíle jsou zaměřené na přeshraniční, nadnárodní a mezinárodní spolupráci, kdy největší část finančních prostředků připadne na přeshraniční spolupráci. Veškeré programy jsou financovány z ERDF. V rámci tohoto cíle je v České republice v současném programovacím období realizováno pět operačních programů „Přeshraniční spolupráce“:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko

Cílem těchto programů je posilování vzájemných hospodářských, společenských a kulturních vztahů a budování flexibilního trhu práce. Řídícím orgánem odpovědným za správnou realizaci programů přeshraniční spolupráce je Ministerstvo pro místní rozvoj. Poslední dva operační programy se orientují na meziregionální a nadnárodní spolupráci, a to OP Meziregionální spolupráce a OP Nadnárodní spolupráce.

Struktura operačních programů

- Úvod
- Zdůvodnění potřebnosti programu (analýza současné sociální a ekonomické situace v dané oblasti)
- Popis strategie zvolené k odstranění identifikovaných problémů, definice cílů operačního programu, vazba na ostatní operační programy, vztah k horizontálním tématům
- Konkretizace zaměření operačního programu (prioritní osy, oblasti podpory, typy projektů realizovatelných v rámci dané oblasti podpory, vymezení příjemců podpory, monitorovací indikátory apod.)
- Finanční zajištění programu, rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní osy
- Popis řízení operačního programu (role institucí zapojených do řízení programu, způsob monitorování, hodnocení, kontrola, publicita)
- Přílohy [34]

2.7 Závěrečné shrnutí

Regionální politika EU je v dnešní době již nepostradatelnou součástí fungování EU. Tato kapitola se věnovala jejím obecným rysům, přiblížila její vývoj v jednotlivých etapách a principy, ze kterých vychází. Také objasnila nástroje, bez nichž by nemohla být regionální politika realizována a cíle, ze kterých nástroje regionální politiky vychází. Poslední část se zaměřila konkrétně na Českou republiku a její programové dokumenty, jež umožňují provádět spolufinancování ze strukturálních fondů.

3 Regionální operační program Moravskoslezsko 2007 - 2013

Tato kapitola je zaměřena na Regionální operační program (ROP) Moravskoslezsko, v úvodu se však nejdříve budu věnovat vymezení regionů soudržnosti, čerpání peněžních prostředků ze strukturálních fondů a procesu programování.

3.1 Vymezení regionu soudržnosti

Na území našeho státu byly za záměrem efektivního získávání prostředků z evropských fondů zřízeny regiony soudržnosti, které se skládají z jednoho nebo více českých krajů. Evropská politika soudržnosti se zaměřuje především na územní celky s počtem obyvatel pohybujícím se mezi 800 000 a 3 000 000. Protože kraje v naší zemi takového počtu obyvatel většinou nedosahují, byly vytvořeny regiony soudržnosti, které jsou pod vedením regionálních rad regionů soudržnosti. Výčet regionů soudržnosti v grafickém znázornění se nachází v závěru této práce v příloze č. 3. V souladu s evropskou terminologií se regionům soudržnosti také říká NUTS II a pokrývají celou Českou republiku mimo hlavní město Prahy. Ta výrazně přesahuje ekonomickými ukazateli ostatní části naší země, proto nesplňuje podmínky pro příjem prostředků z cíle Konvergence, který je určen na přeměnu ekonomiky méně vyspělých regionů ve výkonnější.

Protože má každý členský stát EU za sebou samostatný vývoj územněsprávního členění, který respektuje přirozené potřeby jeho obyvatel, existuje v EU 27 různých systémů správního členění. To snižuje možnost vzájemného srovnávání regionů pro záměry politiky HSS. V roce 1988 byla proto zavedena jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS). Ta je používána ke statistickému monitorování a analýzám ekonomické a sociální situace v regionech. Dle počtu obyvatel jsou na jejím základě definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území, které uvádí následující tabulka.

Tabulka 3.1: Úrovně regionálního členění území

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>

Mimo tři úrovně NUTS existují ještě dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění, které již však nejsou zásadní pro rozdělení prostředků z fondů EU. Jde o tzv. místní administrativní jednotky (LAU). Podrobné členění zachycuje následující tabulka.

Tabulka 3.2: Podrobné územněsprávní statistické členění

Členění území České republiky		
Úroveň	Název	Počet jednotek
NUTS I	stát	1
NUTS II	regiony soudržnosti	8
NUTS III	kraje	14
LAU I	okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU II	obce	6 249

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz/>

3.2 Strukturální fondy

Strukturální fondy tvoří jádro regionální a strukturální politiky a můžeme je považovat za finanční nástroj politiky HSS. Jsou zaměřeny na snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a na pomoc regionům potýkajícím se se strukturálními problémy. Představují vymezené finanční prostředky, které mají jasně stanovená pravidla pro jejich využití při rozvoji regionů. Tvoří ročně více než 30 % rozpočtu EU, což je cca 30 miliard EUR. Zdrojem financí strukturálních fondů jsou příspěvky všech členských zemí do společného rozpočtu EU. Finanční příspěvky ze strukturálních fondů jsou nevratné a jsou směřovány na národní nebo regionální orgány členských zemí, které jsou odpovědné za řízení rozvojových programů. V rámci těchto programů jsou potom poskytovány finanční příspěvky na předložené a schválené projekty. Ty jsou však ohraničeny, mohou tvořit max. 75 % celkových nákladů a nejméně 50 % veřejných výdajů pro opatření v regionech cíle Konvergence, nebo mohou tvořit max. 50% celkových nákladů a nejméně 25 % veřejných výdajů pro opatření v ostatních regionech anebo mohou tvořit až 100 % celkových nákladů u studií a opatření spadajících do technické pomoci.

V současném programovacím období došlo v oblasti strukturálních fondů a Fondu soudržnosti k několika změnám. Hlavní změnou je snížení počtu strukturálních fondů na dva, a to na Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF) + Fond soudržnosti (FS). Tou druhou změnou je začlenění FS do systému programování

strukturálních operací. Z FS tedy není poskytována podpora na konkrétní projekty, ale na programové dokumenty vypracované na národní úrovni podobně jako v případě strukturálních fondů.

3.2.1 Evropský fond regionálního rozvoje

ERDF byl založen v roce 1975 a co se týká objemu finančních prostředků, je největší. Zaměřuje se především na odstraňování závažných ekonomických a sociálních rozdílů regionů EU, podporuje investiční projekty jako je např. výstavba silnic a železnic, podpora začínajícím podnikatelům, podpora produktivních investic pro vytvoření a zachování trvale udržitelných pracovních příležitostí, odstraňování ekologických zátěží, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie a spoustu dalších. Dále podporuje infrastrukturní projekty, které přispívají ke zvýšení hospodářského potenciálu, k rozvoji transevropských sítí v oblasti dopravy, telekomunikací a energetiky a v neposlední řadě podporuje investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón.

3.2.2 Evropský sociální fond

ESF byl založen v roce 1960 a je zaměřen především na aktivity a politiky v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů. Podporuje neinvestiční projekty, jako např. všeobecné a odborné vzdělávání, modernizace a větší efektivita pracovních úřadů, rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením nebo stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků v soukromém a veřejném sektoru. Také poskytuje příspěvky na přípravná, monitorovací a vyhodnocovací opatření v členských zemích nebo na úrovni Společenství.

3.2.3 Fond soudržnosti

Fond soudržnosti neboli Kohezní fond byl založen v roce 1994 Nařízením Rady (ES) č. 1164/1994, podle kterého má za úkol přispívat k posilování hospodářské a sociální soudržnosti. Nepatří mezi strukturální fondy, je na rozdíl od nich určený na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Jsou z něj podobně jako z ERDF podporovány investiční projekty, jenž se zaměřují na ochranu životního prostředí a transevropské dopravní infrastrukturních sítí, ovšem jen v těch členských státech, které mají HNP na obyvatele v paritě kupní síly nižší než 90 % průměru Společenství. Prostředky poskytnuté z FS představují podmíněnou pomoc, neboť aby členský stát příspěvky dostal, musí zabránit nadměrnému schodku veřejných financí.

3.3 Proces programování ze strukturálních fondů

Čerpání ze strukturálních fondů je poměrně složitý proces, pokusím se ho proto zjednodušenou formou přiblížit. Proces programování začíná tím, že Evropská komise připraví návrh evropské legislativy v podobě nařízení, která definují pravidla pro využívání prostředků z jednotlivých fondů. Tato nařízení musí být schválena Evropským parlamentem a Radou EU. Rada EU potom schvaluje Strategické obecné zásady Společenství (SOZS), které vymezují priority rozvoje EU a zároveň jsou orientačním rámcem pro členské státy při přípravě NSRR a OP. Potom už si každý členský stát či region vypracuje své návrhy a sestaví z nich NRP a NSRR, ve kterých vymezují cíle, jichž hodlají dosáhnout pomocí prostředků z fondů EU. NSRR potom dále vytváří soustavu OP, které chce členský stát využívat pro čerpání z fondů EU. Dokončené plány se zašlou Evropské komisi k posouzení. Komise spolu s členskými státy projedná obsah těchto dokumentů a posoudí, z jakých prostředků by měly být plány realizovány. Jestliže Komise konečné plány a programy schválí, je na daný účet vyplacena příslušná částka a členské státy mohou začít programy realizovat. O programových dodacích rozhodují státní nebo regionální orgány. Zprostředkující subjekty vyberou projekty, které nejvíce odpovídají cílům programu a informují o své volbě účastníky výběrového řízení. Vybrané subjekty pak mohou začít s realizací svého projektu, avšak musí jej dokončit ve lhůtě stanovené v programu. Evropská komise průběh čerpání prostředků kontroluje a pokud se vyskytne nějaký problém, může po členských státech vymáhat odůvodnění a nápravu pod hrozbou zastavení čerpání, popřípadě dokonce navrácení neoprávněně vyčerpaných prostředků zpět do evropského rozpočtu.

3.4 Regionální operační program

Pojem ROP jsem se již zmiňovala v druhé části bakalářské práce, teď jej představím blíže, neboť se v této kapitole budu věnovat konkrétně ROP Moravskoslezsko (MS).

ROP se zaměřují na řešení problémů vázaných na konkrétní region České republiky, a tím podporují jeho vyvážený rozvoj a využití potenciálu daného území. Hlavním cílem ROP je urychlení rozvoje regionů České republiky, modernizace infrastruktury, zlepšení podmínek pro malé a střední podniky a zkvalitnění životních podmínek obyvatel měst a venkova s tím, že kraje jsou schopny lépe postihnout specifika regionů a příležitosti rozvoje. V současném programovacím období je realizováno sedm ROP určených pro celé území České republiky s výjimkou hlavního města Prahy. Řídící orgán odpovědný za řádnou realizaci ROP

je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti. Celkem je na regionální operační programy v cíli Konvergence z fondů EU vyčleněno 4,6 miliard EUR. Přesné rozvržení finančních prostředků mezi ROP se nachází v příloze č. 2 v závěru této práce.

ROP se obecně zaměřují na podobná témata, která lze shrnout do oblastí týkajících se dopravní dostupnosti a obslužnosti, rozvoje území, regionálního rozvoje podnikání a rozvoje cestovního ruchu. V jednotlivých regionech soudržnosti se mohou uvedené aktivity lišit, proto je důležité se s ROP seznámit předem.

3.5 Regionální operační program Moravskoslezsko

Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko je určen pro region soudržnosti Moravskoslezsko, který je totožný s Moravskoslezským krajem. Je financován z ERDF a obecně se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu včetně modernizace prostředků veřejné dopravy, na přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek života v obcích a na venkově, dále na podporu rozvoje infrastruktury a služeb cestovního ruchu, zejména prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

O finanční pomoc prostřednictvím ROP Moravskoslezsko ze strukturálních fondů mohou požádat různé subjekty veřejného, neziskového i podnikatelského charakteru, jako například kraje, obce, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji či obcemi, státní podniky, nestátní neziskové organizace, zdravotnická zařízení, podnikatelé, Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje, Správa železniční dopravní cesty, vlastníci zastávek veřejné hromadné dopravy, dopravci zajišťující veřejnou dopravu, profesní organizace, školy a školská zařízení, občané a jiní. O dotace se uchází prostřednictvím předkládání rozvojových investičních projektů. Jejich zaměření vymezuje podpora z programu do různých oblastí, a to buď do regionální dostupnosti a dopravní infrastruktury, cestovního ruchu, veřejných služeb, občanské vybavenosti měst a venkova nebo brownfields.

3.5.1 Globální a specifické cíle programu

Region soudržnosti Moravskoslezsko je územím se značným rozvojovým potenciálem, ale také s řadou závažných problémů, které jsou důsledkem minulého rozvoje, zaměřeného na těžký průmysl. Restrukturalizace těžkého průmyslu, spolu s budováním nové perspektivní a konkurenceschopné hospodářské báze, předpokládá řešení širokého spektra

náročných úkolů, jejichž strategické zaměření definuje globální cíl ROP regionu soudržnosti Moravskoslezsko. Globální cíl navazuje na globální a strategické cíle a priority Národního rozvojového plánu a Národního strategického referenčního rámce na období 2007 - 2013 a podporuje naplnění stanovené vize regionu. [30]

Globální cíl

Hlavním cílem ROP Moravskoslezsko je urychlit rozvoj regionu a zvýšit jeho konkurenceschopnost účinnějším využitím jeho potenciálu. Toho lze dosáhnout především zvyšováním kvality života obyvatel a atraktivity regionu pro investory a návštěvníky, zlepšováním podmínek pro práci i volný čas, modernizací dopravní infrastruktury a rozvojem dalších atributů spokojenosti obyvatel a návštěvníků regionu. Utváření příhodných podmínek pro podnikání a aktivním marketingem Moravskoslezského kraje bude posilována konkurenceschopnost regionu Moravskoslezsko.

Globální cíl je v souladu se Strategickými obecnými zásadami Společenství 2007 – 2013, rovněž s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006, o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999. Globální cíl ROP MS je naplňován pěti specifickými cíli, jimž odpovídá zaměření prioritních os ROP a současně naplňují priority NSRR.

Specifické cíle

- Zkvalitnit dopravní infrastrukturu, infrastrukturu krizového řízení a dopravní dostupnost v regionu v souladu s respektováním ochrany životního prostředí,
- zvýšit funkčnost ekonomiky a kvalitu života v regionu a snížit míru nezaměstnanosti,
- všestranně zkvalitnit prostředí měst a jejich občanskou infrastrukturu v souladu s potřebami jejich udržitelného rozvoje,
- podpořit celkový rozvoj venkova a zachovat základní funkce venkovského prostoru regionu Moravskoslezsko pro obyvatele, návštěvníky i investory,
- vytvořit institucionální, technické a administrativní podmínky pro realizaci ROP MS a absorpční kapacitu regionu.

3.5.2 Institucionální zabezpečení ROP Moravskoslezsko

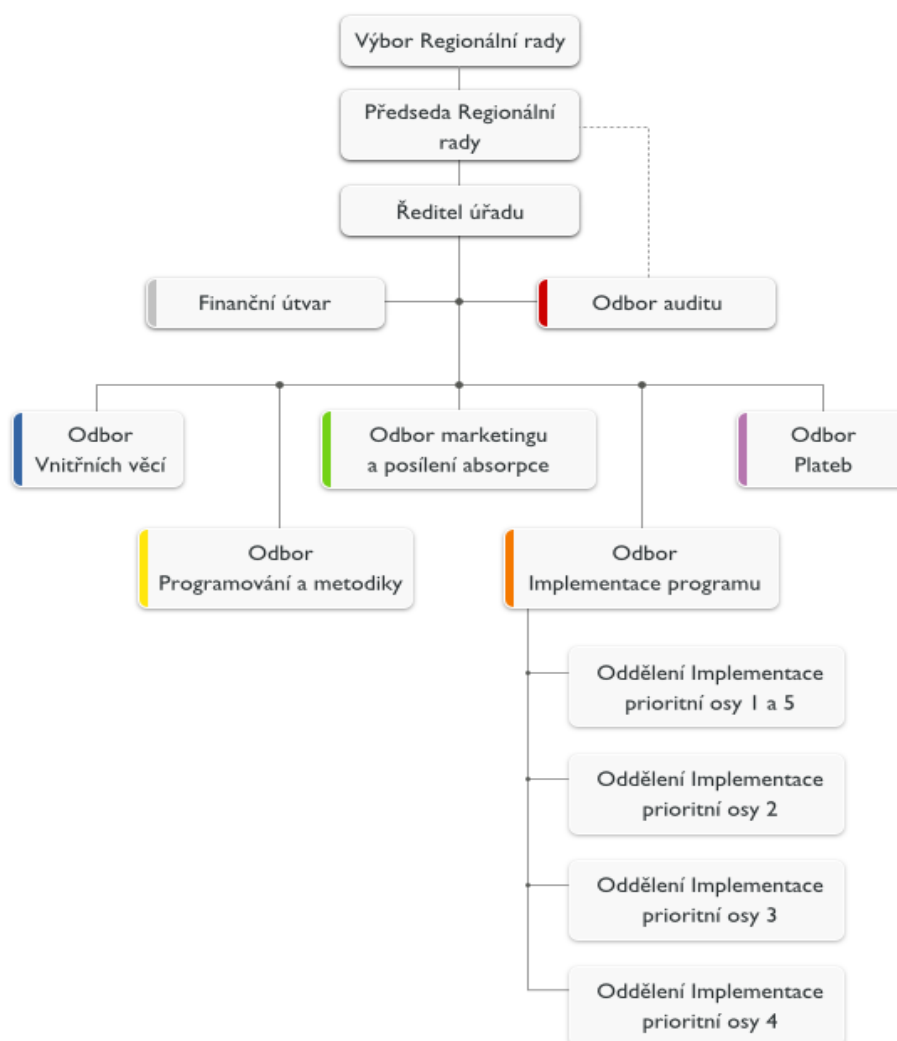
Institucionální zajištění tvoří podstatnou část celého systému spojeného s realizací strukturální politiky. Jedná se zejména o vytvoření řídicích, platebních a kontrolních orgánů, které zajišťují implementaci projektů do praxe. Patří sem řídicí orgán, finanční útvar, platební a certifikační orgán, auditní orgán, monitorovací výbor a Národní orgán pro koordinaci.

Řídicí orgán

Hlavním řídicím orgánem programu je Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko, která byla zřízena dle zákona 248/2000 Sb. O podpoře regionálního rozvoje ve znění zákona 138/2006 Sb. a která spravuje a rozděljuje peníze z programu. Pod její pravomoc spadá řízení jednotlivých operačních programů včetně výběru projektů a dohledu nad jejich uskutečněním. Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko zaručí, že všechny veřejné podpory udělené v rámci ROP Moravskoslezsko budou v souladu s pravidly veřejné podpory uplatněny v okamžiku udělení této podpory. Orgány regionální rady jsou podle zákona:

- Výbor Regionální rady - členové výboru jsou voleni z členů zastupitelstva Moravskoslezského kraje.
- Předseda Regionální rady - je statutárním orgánem Regionální rady a zastupuje ji navenek. Za svou činnost je odpovědný výboru a v jeho nepřítomnosti jej zastupuje místopředseda.
- Úřad Regionální rady - je výkonným orgánem Regionální rady, plní úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti Regionální rady. Její graficky znázorněnou organizační strukturu uvádím v následujícím schématu.

Obrázek 3.1: Organizační struktura Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko

Zdroj: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/>

Finanční útvar

Finanční útvar úřadu Regionální rady realizuje z rozpočtu Regionální rady platby pro příjemce odpovídající podílu národního financování a podílu určeného na financování výdajů z rozpočtu EU. Zajišťuje například převody prostředků příjemcům na spolufinancování projektů z rozpočtu EU, a to do 15 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu; pro zajištění dostatku finančních prostředků z Ministerstva pro místní rozvoj na další rok odesílá na Ministerstvo pro místní rozvoj žádost o poskytnutí dotace a také mu předává informace o čerpání ze státního rozpočtu a zdrojů ERDF.

Platební a certifikační orgán

Platební a certifikační orgán je odpovědný za příjem prostředků z rozpočtu EU. Výkonem funkce platebního a certifikačního orgánu pro strukturální fondy byl rozhodnutím ministra financí pověřen odbor Národní fond Ministerstva financí České republiky. Ten je v naší zemi jediný centrální orgán, který zajišťuje příjem prostředků z fondů EU k nám. Realizátoři projektů nekomunikují s Platebním a certifikačním orgánem přímo, platby dostávají pomocí zprostředkujícího subjektu, popřípadě řídicího orgánu přímo ze státního rozpočtu, který projekty předfinancovává. Platební a certifikační orgán následně žádá Evropskou komisi o převedení finančních prostředků z rozpočtu EU na svůj účet. Tyto prostředky jsou posléze převedeny do příslušné rozpočtové kapitoly ministerstva, které odpovídající platby předtím předfinancovalo.

Auditní orgán

V České republice je pro provádění auditu pověřen jediný subjekt, a to Centrální harmonizační jednotka na Ministerstvu financí České republiky. Má za úkol vykonávat audit připravenosti řídicího a kontrolního systému všech OP metodickým vedením všech auditních subjektů zapojených do realizace OP, nastavením řídicích a kontrolních systémů OP a dalšími úlohami souvisejícími s auditem. Auditní orgán zasílá na základě bilaterálních jednání Evropské komisi konsolidovaný plán auditů prostředků z rozpočtu EU za ČR a zprávy ze systémových auditů. Dále zpracovává výroční kontrolní zprávy a zasílá je ve stanovených termínech Evropské komisi. Auditní orgán je závislý na řídicím orgánu operačního programu, na osobě nebo útvaru platebního a certifikačního orgánu zodpovědném za provádění výdajů a na zprostředkujících subjektech. Je - li to potřeba, je auditní orgán oprávněn provádět doplňkové auditů systémů nebo vzorku operací.

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor dohlíží na realizaci OP, řeší spolu s řídicím orgánem zejména vzniklé problémy, schvaluje výroční a závěrečnou zprávu za operační program nebo navrhuje změny v OP a navazující soustavě programových dokumentů. Jeho cílem je zajistit účinnost a kvalitu poskytované pomoci. Na složení monitorovacího výboru se vždy dohodne členský stát a řídicí orgán operačního programu. Monitorovací výbor odpovídá partnerskému principu, který byl uplatněn již při přípravné fázi tvorby OP. V Monitorovacím výboru působí zastřešující organizace jednotlivých skupin partnerů, a tím je zajištěn oboustranný přenos informací a iniciativ mezi řízením a implementací programu a partnery a veřejností

na regionální úrovni. Monitorovacímu výboru předsedá zástupce řídicího orgánu. Členy monitorovacího výboru tvoří zástupci řídicího orgánu, státní správy, územní samosprávy, hospodářští a sociální partneři, univerzity působící v regionu a nestátní neziskové organizace.

Národní orgán pro koordinaci

V České republice je národním orgánem pro koordinaci Ministerstvo pro místní rozvoj. Provádí především koordinaci a metodickou podporu při realizaci operačních programů, financovaných ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

3.5.3 Prioritní osy ROP Moravskoslezsko

Každý regionální operační program se skládá z několika prioritních os. Strategie ROP Moravskoslezsko je realizována prostřednictvím 5 prioritních os, které rozdělují operační program na celky, jež jsou upřesněny prostřednictvím tzv. oblastí podpory. Ty určují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Podíl prioritních os na celkové alokaci ROP Moravskoslezsko na programovací období 2007 - 2013 uvádím v následující tabulce.

Tabulka 3.3: Podíl prioritních os na celkové alokaci ROP Moravskoslezsko 2007 - 2013

Číslo prioritní osy	Název prioritní osy	Příspěvek Společenství	%
1	Regionální infrastruktura a dostupnost	289 301 660	40,40
2	Podpora prosperity regionu	182 245 724	25,45
3	Rozvoj měst	170 072 139	23,75
4	Rozvoj venkova	50 126 525	7
5	Technická pomoc	24 347 169	3,40
Celkem		716 093 217	100

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>

3.5.3.1 Prioritní osa 1 - Regionální infrastruktura a dostupnost

Hlavním cílem prioritní osy Regionální infrastruktura a dostupnost je zkvalitnění dopravní infrastruktury, infrastruktury krizového řízení a dopravní obslužnosti v regionu s respektováním ochrany životního prostředí. Na tuto prioritní osu je z fondů EU vyčleněno 289,3 milionů EUR, což je 40,4 % ROP Moravskoslezsko. Zahrnuje například modernizaci a výstavbu silnic II. a III. třídy včetně odstranění dopravních závad na silniční síti

a na průtazích měst, výstavbu obchvatů obcí pro silnice II. a III. třídy, dále projektovou přípravu a výstavbu oddělených komunikací pro cyklisty a pěší, vybudování společného centra pro řízení činnosti emergenčních složek regionu nebo také rozšíření infrastruktury a technického vybavení pro provoz letiště Leoše Janáčka Ostrava.

3.5.3.2 Prioritní osa 2 - Podpora prosperity regionu

Hlavním záměrem této osy je zvýšit prosperitu ekonomiky a kvalitu života v regionu a snížit míru nezaměstnanosti. Ze strukturálních fondů na ni bylo vyčleněno 182,2 milionů EUR, což tvoří 25,45 % ROP Moravskoslezsko. Pod cíl prioritní osy Podpora prosperity regionu spadá kupříkladu modernizace vybavení škol, zvýšení kvality a dostupnost služeb sociálně znevýhodněným skupinám obyvatel, rozvoj kapacit a vybavení terénních sociálních a zdravotních služeb, zajištění bezbariérovosti, zlepšení infrastruktury pro cestovní ruch, zvýšení kvality ubytovacích zařízení pro turisty, vyšší využití památek, rozvoj a zvyšování úrovně ubytovacích zařízení nebo koordinovaná propagace turistického regionu Severní Morava a Slezsko vůči potenciálním návštěvníkům a další.

3.5.3.3 Prioritní osa 3 - Rozvoj měst

Prioritní osa Rozvoj měst má za cíl všestranně zkvalitnit prostředí měst a jejich občanskou infrastrukturu v souladu s potřebami jejich udržitelného rozvoje. Z fondů EU na ni bylo vyčleněno 170,1 milionů EUR, což představuje 23,75 % ROP Moravskoslezsko. Náplní prioritní osy č. 3 je například zvýšení atraktivity měst zlepšením stavu jejich center i obytných částí, zlepšení stavu zaostávajících částí měst revitalizací veřejných prostranství, zkvalitnění služeb městské veřejné dopravy a další aktivity směřující ke snížení vlivu dopravy na životní prostředí, podpora turistické atraktivity tvorbou integrovaných produktů cestovního ruchu nebo budování cyklistických stezek a stezek pro pěší.

3.5.3.4 Prioritní osa 4 - Rozvoj venkova

Hlavním cílem prioritní osy Rozvoj venkova je podpořit celkový rozvoj venkova a zachovat základní funkce venkovského prostoru regionu Moravskoslezsko pro obyvatele, návštěvníky i investory. Na tuto prioritní osu je z fondů EU vyčleněno 50,1 mil. EUR, což je 7 % ROP Moravskoslezsko. Její hlavní úlohou je zvýšení atraktivity venkovských obcí zachováním kulturního i přírodního dědictví, nové funkční využití brownfields, zajištění dostatečné kapacity infrastruktury veřejných služeb v obcích s rostoucím počtem

obyvatel, zajištění dostupnosti infrastruktury veřejných služeb v odlehlých a jinak zaostávajících obcích, pořízení dopravních prostředků veřejné dopravy, výstavba, obnova, rekonstrukce a vybavení školských a zdravotnických zařízení, sociálních služeb a informačních center a další.

3.5.3.5 Prioritní osa 5 - Technická pomoc

Hlavním záměrem poslední prioritní osy je vytvoření institucionálních, technických a administrativních podmínek pro realizaci ROP regionu soudržnosti Moravskoslezsko a absorpční kapacitu regionu. Ze strukturálních fondů je na prioritní osu Technická pomoc vyčleněno 24,3 milionů EUR, což tvoří 3,4 % ROP MS. Zahrnuje kupříkladu financování aktivit spojených s řízením programu - výběr projektů, jejich realizace, monitorování, platby pracovníkům, sběr informací o realizaci projektů a programu a mimo jiné i kontrolu a hodnocení programu.

3.5.4 Finanční rámec programu

Finanční alokace ze strukturálních fondů Evropské unie pro Regionální operační program Moravskoslezsko vycházejí z dopisu ministra pro místní rozvoj z 5. 10. 2006 č. j. 36308/2006 - 21, kde byla pro regionální operační programy stanovena alokace ve výši 18 % z celkových alokací určených pro Cíl 1 Konvergence v České republice na nové programovací období. V hodnotovém vyjádření se jedná o částku 4,659 miliard EUR. Asociace krajů České republiky na svém jednání dne 9. 6. 2006 rozhodla o rozdělení celkové alokace na jednotlivé regiony soudržnosti, z něhož připadá na NUTS II Moravskoslezsko 15,37 %. [33]

ROP Moravskoslezsko byl schválen Evropskou komisí dne 3. prosince 2007. Patří mezi regionální operační programy v cíli Konvergence, který je uvedený v Národním strategickém referenčním rámci a na celých sedm let současného programovacího období je na něj ze strukturálních fondů EU vyčleněno 716 milionů EUR, což činí přibližně 2,68 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z veřejných zdrojů naší země má být financování programu navýšeno o dalších 126,37 milionů EUR.

Finanční částka 716 milionů EUR je rozdělena do jednotlivých let programovacího období vzestupně. V roce 2007 mohl program hospodařit s částkou 88 847 947 EUR. V Roce 2008 byla tato částka navýšena o 4,9 % na celkovou částku 93 218 257 EUR. Pro rok 2009 byl rozpočet navýšen o 4,7 % na celkových 97 607 672 EUR. Na letošní rok bude dosahovat

rozpočet výše 102 202 340 EUR, což činí o 4,7 % více než v roce 2011. V roce 2011 je naplánován rozpočet ve výši 106 799 104 EUR, což činí o dalších 4,5 % více. V roce 2012 bude rozpočet navýšen o 4,3 % a bude tak dosahovat do výše 111 379 161 EUR. Poslední rozpočet současného programovacího období je plánován na 116 038 736 EUR, což také znamená navýšení, a to o 4,2 %. Celkový rozpočet na programovací období 2007 - 2013 je tedy po sečtení rozpočtů jednotlivých let 716 093 217 EUR. Rozvrh rozpočtů na jednotlivá období uvádím pro větší přehlednost v následující tabulce.

Tabulka 3.4: Alokace ROP Moravskoslezsko 2007 - 2013 podle let

Roky	Strukturální fondy (ERDF)	Fond soudržnosti	Celkem
	1	2	3 = 1+2
2007	88 847 947	0	88 847 947
2008	93 218 257	0	93 218 257
2009	97 607 672	0	97 607 672
2010	102 202 340	0	102 202 340
2011	106 799 104	0	106 799 104
2012	111 379 161	0	111 379 161
2013	116 038 736	0	116 038 736
Celkem	716 093 217	0	716 093 217

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>

3.5.5 Systém výběru projektů

Výběr projektů začíná tím, že předkladatel předloží návrh projektu Řídícímu orgánu, což je Úřad Regionální rady. Ten posoudí formální kompletnost a přijatelnost projektu a zabezpečí jeho kvalitativní hodnocení podle stanovených výběrových kritérií. Z hlediska formální kompletnosti je hodnocena úplnost žádosti o dotaci a jejích příloh uvedených dle požadavků v dokumentaci pro žadatele vypracované řídicím orgánem. Struktura předkládaného projektu musí korespondovat s metodickým pokynem, který je připravován řídicím orgánem a schvaluje jej monitorovací výbor daného operačního programu. Požadavky na obsah a formu jednotlivých projektů se liší, avšak existují obecné údaje, které by měl obsahovat. Obecné požadavky na strukturu projektu se nachází v závěru této práce v příloze č. 4.

Aby byl projekt přijat, je posuzován zejména soulad s podmínkami ROP, např. příhodnost projektu do oblasti podpory a vhodnost žadatele, dále vliv projektu na region soudržnosti Moravskoslezsko (projekty, které nemají mít úplný či převažující vliv na Moravskoslezsko jsou vyřazeny) a v neposlední řadě je důležitá finanční a ekonomická efektivnost (ta je posuzována na základě výsledné vnitřní míry návratnosti a čisté současné hodnoty). Posledním krokem je posouzení projektů dle výběrových kritérií. Kritéria pro hodnocení projektů pokrývají společná kritéria pro všechny oblasti podpory a specifická kritéria pro posouzení projektů v rámci jednotlivých oblastí podpory. Úřad Regionální rady připravuje kritéria, která směřují k naplnění především Strategického cíle NSRR IV Vyvážený rozvoj území a jsou schvalována Monitorovacím výborem. Kritéria posuzovaná při hodnocení projektů jsou rozdělena do kategorií orientovaných na posouzení žadatele, kvality projektu, významu projektu a horizontálních kritérií.

Kritéria hodnocení žadatele

Žadatel je hodnocen z hlediska samotné schopnosti uskutečnit podávaný projekt (technické a personální zabezpečení) a z hlediska finančního zdraví. V neposlední řadě je formálního zpracování projektu a zkušenosti žadatele s realizací projektu.

Kritéria hodnocení kvality projektu

Co se týká kvality projektu, je hodnocena jeho vlastní realizovatelnost, pod kterou spadá přiměřenost výdajů na realizaci projektu, připravenost a provázanost projektu a jeho aktivit a jejich souvislost s podaným rozpočtem. Podstatnou částí posuzování z pohledu kvality projektu je marketingová a finanční kvalita a udržitelnost, v rámci které je zhodnocena nezbytnost daného projektu v místě jeho realizace. Neméně důležité je posouzení, zda je projekt po finanční stránce udržitelný a zda budou jeho výstupy využitelné i po jeho ukončení. Poslední částí posuzování je věnována rizikovosti projektu, tedy faktorům, které by mohly ohrozit realizaci projektu.

Kritéria hodnocení významu projektu

V kritériích, která se týkají významu projektu, je hodnocen příspěvek projektu k plnění závazných ukazatelů ROP, specifických kritérií a také jeho celkový socioekonomický přínos pro region a jeho obyvatele a inovativnost.

Horizontální kritéria

Horizontální kritéria jsou hodnocena na základě příspěvku projektu k udržitelnému rozvoji, tedy životnímu prostředí a rovnosti příležitostí. Projekty, kterým bude poskytnuta finanční pomoc z prostředků ROP Moravskoslezsko, schvaluje výbor Regionální rady. O výsledcích jednání Výboru a o jeho rozhodnutí příjemce informuje úřad Regionální rady. Z hlediska komplexnosti hodnocení projektů jsou brány v úvahu všechny skutečnosti - plnění všech podmínek daných řídicím orgánem, následné hodnocení kvality projektu a jeho přínosu k hospodářskému a sociálnímu rozvoji regionu soudržnosti Moravskoslezsko.

3.6 Závěrečné shrnutí

Kapitola Regionální operační program Moravskoslezsko 2007 - 2013 se zabývá důležitými pojmy a nástroji, bez kterých by ROP Moravskoslezsko nemohl být realizován. Objasňuje pojem region soudržnosti a jeho vymezení, seznamuje nás se strukturálními fondy a jejich využitím při realizaci politiky HSS a také vysvětluje proces programování ze strukturálních fondů. Druhá část kapitoly se zaměřuje na cíle ROP Moravskoslezsko, jeho institucionální zabezpečení, které je při realizaci strukturální politiky nepostradatelné a také přibližuje jednotlivé prioritní osy programu. Poslední část kapitoly se věnuje finančnímu zabezpečení a rozpočtu programu a fungování výběru projektů.

Ve čtvrté kapitole se již zaměřím na konkrétní projekt realizovaný v rámci regionální politiky ve městě Ostravě.

4 Realizace konkrétních projektů ve městě Ostrava

Touto závěrečnou kapitolou bych chtěla navázat na předešlou část věnující se Regionálnímu operačnímu programu Moravskoslezsko. Zaměřím se na jeden konkrétní projekt, který je ve městě Ostrava realizován pomocí strukturálních fondů prostřednictvím ROP Moravskoslezsko. Jedná se o projekt přístavby alternativní scény Divadla loutek Ostrava, jenž by se pro rozvoj kultury v Ostravě stal jednoznačně velkým přínosem. V první části kapitoly bych však chtěla přiblížit historii města Ostravy, jeho základní demografické ukazatele a představit rozmanitost zdejší kultury.

4.1 Historie města Ostravy

Metropole Moravskoslezského kraje rozkládající se na celkové ploše 21 427 hektarů je třetím největším městem republiky jak rozlohou, tak i počtem obyvatel s hustotou osídlení 1500 obyvatel/km². Má výhodnou strategickou polohu, neboť se nachází nedaleko slovenských a polských hranic v údolí mezi pohořími Beskydy a Jeseníky v severním okraji Moravské brány. Městem protékají řeky Odry, Ostravice, Opava a Lučina.

Ostrava byla pojmenována podle řeky Ostravice, která město dělí na moravskou a slezskou část. Vznikla na tzv. Jantarové stezce, kterou obchodníci odedávna využívali jako hlavní trasu spojující Baltské a Středozevní moře. První zmínky o osídlení území, na kterém dnešní město leží, jsou poprvé doloženy už ve starší době kamenné. Zhruba před 25 tisíci lety měli lovci mamutů na vrchu Landek svá tábořiště, což dokládají početné archeologické nálezy. Archeologové našli také důkazy o tom, že již pravěcí lovci využívali zdejší uhlí jako palivo. Jedná se tak o první doložené použití černého uhlí na světě. V 8. století na vrchu Landeku vybudoval hradiště slovanský kmen Holasiců a ve druhé polovině 13. století zde český král Přemysl Otakar II založil kamenný hrad. Městské hradby, které byly vybudovány ve 2. polovině 14. stol., dnes připomíná pouze název ulice Na hradbách a fragment v blízkosti kostela sv. Václava.

Během své historie prošla Ostrava také obdobím řemeslné výroby a rozkvětu obchodu. Zlomovým bodem v této oblasti se stal objev uhlí v roce 1763 v údolí Burňa, na který později navázal rozmach železáren. V roce 1828 založil ve vsi Vítkovice olomoucký arcibiskup Rudolf Habsburský železářny, což nastartovalo hospodářský růst Ostravy. Ve druhé polovině 19. století se stala jedním z nejvýznamnějších průmyslových středisek Rakousko-uherské monarchie a rozvoj průmyslu způsobil i příliv obyvatelstva. Po vzniku Československé

republiky v roce 1918 si Ostrava díky dolům a železárnám zachovala významné hospodářské postavení a začala se transformovat ve správní, společenské a kulturní centrum. Dne 1. ledna 1924 došlo ke sloučení sedmi moravských obcí (Moravská Ostrava, Přívoz, Mariánské Hory, Vítkovice, Hrabůvka, Nová Ves a Zábřeh nad Odrou) v jeden celek a byla tak vytvořena tzv. Velká Ostrava, čímž byl významně ovlivněn stavební rozvoj města. V roce 1949 začala stavbou rozsáhlého průmyslového komplexu Nová huť v Ostravě - Kunčicích a velká podpora těžkého průmyslu tak způsobila příliv nových pracovních sil do Ostravy a okolí.

Po roce 1989 došlo v Ostravě k výrazným politickým a hospodářským změnám. Stala se statutárním městem v čele s primátorem, městskou radou a zastupitelstvem voleným ve svobodných a demokratických volbách. Razantním způsobem byla v důsledku restrukturalizace průmyslu utlumena důlní činnost a dne 30. června 1994 byl vyvezen poslední vozík uhlí z jámy Odra v Přívoze, který ukončil dějiny aktivního důlního podnikání v Ostravě trvajících více než dvě století. V místech původních dolů vznikla hornická muzea a mnoho hutních objektů ještě na svou příležitost čeká, neboť průmyslové dědictví představuje výjimečný skvost architektury. Kromě technických památek nabízí moravskoslezská metropole návštěvníkům celou řadu kulturních a historických atraktivit. [19]

4.2 Kultura v Ostravě

Jelikož je Ostrava velmi snadno dostupná po silniční i železniční síti, včetně dopravy letecké, tvoří dopravní uzel severní Moravy a Slezska. Má 5 vlakových nádraží a městskou hromadnou dopravu tvoří téměř 90 městských autobusových, trolejbusových a tramvajových linek. Zhruba 25 km od centra Ostravy se nachází jedno z největších regionálních letišť v naší zemi - Mezinárodní letiště Ostrava - Mošnov.

Vyhledávaným místem turistů a cyklistů jsou nedaleká pohoří Beskyd a Jeseníků. Mezi návštěvníky jsou oblíbené především horské sídlo Pustevny a nedaleký vrchol Radhošť, na kterém se nachází socha pohanského boha Radegasta. Nemohu také opomenout Skanzen v Rožnově pod Radhoštěm přibližující starou lidovou architekturu, řemesla a zvyky Valašska. V regionu se nachází mnoho turisticky zajímavých míst a významných památek, jako příklad mohu jmenovat zámky Hradec nad Moravicí, Kunín, Raduň, Žerotínský zámek v Novém Jičíně, hrad Hukvaldy, zbytky hradu a pevnosti Štramberk nebo jeskyně Šipka s objevy pozůstatků pračlověka.

Moravskoslezská metropole také nabízí mnoho kulturních objektů, mezi které patří 37 galerií, z nichž historicky nejstarší je Galerie výtvarného umění sídlící v Domě umění, která spravuje významné sbírky českého i světového umění 19. a 20. století i díla regionálních umělců. Bohatou historii města dokumentují expozice a výstavy Ostravského muzea a vývoj hornictví na Ostravsku mapuje Hornické muzeum Ostravsko - karvinské doly (OKD) a Národní kulturní památka Důl Michal. Zajímavé exponáty si mohou prohlédnout také návštěvníci Hasičského muzea.

Co se týká divadelní scény, neměla Ostrava až do konce 90. let 19. století profesionální divadlo. Až v roce 1881 umožnilo upravení divadelního sálu v městské střelnici hostovat v Moravské Ostravě i velkým operním a operetním společenstvem. Od té doby se začal divadelní život velmi rozmáhat a v dnešní době existuje v Ostravě několik významných divadel, jako je Národní divadlo moravskoslezské, Divadlo Petra Bezruče, Komorní scéna Aréna, Bílé divadlo a v neposlední řadě také Divadlo loutek Ostrava, kterým se budu zabývat blíže v poslední části práce.

Ani sport však není v Moravskoslezské metropoli opomíjen, neboť zde bylo vybudováno 205 sportovních hřišť, 5 stadionů, 3 zimních stadiony, 130 tělocvičen, 11 krytých bazénů, 5 koupališť, 264 sportovních klubů a 15 jezdeckých klubů, které nabízejí obyvatelům města i jeho návštěvníkům pestré možnosti relaxace a odpočinku. V městské části Poruba se nachází přírodní koupaliště s plochou 41 000 m², které patří k největším ve střední Evropě. V blízkosti města jsou 3 golfové hřiště a velice rozsáhlá síť cyklotras a cyklostezek. Součástí města je i víceúčelová hala ČEZ ARÉNA, ve které se konalo hokejové mistrovství světa v roce 2004 a kde se pravidelně odehrávají soutěže ve standardních i latinskoamerických tancích a juniorská mistrovství v krasobruslení. Na Městském stadionu v Ostravě - Vítkovicích se pravidelně koná mezinárodní atletický mítink Zlatá tretra v kategorii Super Grand Prix, kterého se účastní nejlepší světoví atleti. [23]

Pod pojem kultura si dovolím zahrnout i návštěvu klubů a restaurací, čímž je v Ostravě proslavená Stodolní ulice. Nachází se v ní více než 70 barů, restaurací a klubů, kterým málokterý návštěvník odolá.

Město však nezapomíná ani na nejmladší návštěvníky, pro které je zde určena řada atrakcí. Mohou si prohlédnout například mořské akvárium a Sklep strašidel s bájnými postavami nacházející se Na výstavišti Černá louka nebo modely významných světových

staveb v areálu Miniuni. Nejrozumnější akce se konají také na Slezskostravském hradě, jehož nádvoří slouží divadelním představením a koncertům. Nechybí zde ani expozice pohádkových bytostí nebo akvária sladkovodních ryb. Také zdejší zoologická zahrada je jednou z největších v naší zemi. Chová 200 druhů zvířat, mezi nimiž nechybí ani velmi vzácné a ohrožené druhy. Návštěvníci mají možnost shlédnout komentované krmení, odpočinout si v dětském zookoutku nebo využít možnosti večerní projížďky speciálním vláčkem a vyslechnout výklad průvodce. Nedaleko mého ubytování na kolejích v Porubě se nachází Hvězdárna a planetárium Johanna Palisy, které připravuje pozorování noční hvězdné oblohy, besedy a nejrozumnější naučné programy a koncerty.

Ke kulturní tradici města patří také festivaly, kterých je zde každoročně pořádáno nespočet. Mezi nejznámější patří mezinárodní hudební festival Colours of Ostrava, který se koná v areálu Slezskostravského hradu, v centru Ostravy a také v klubech na Stodolní ulici. Od roku 2001 jej každoročně navštíví více než 100 domácích i světových kapel. Atmosféru doplňuje také festivalové kino hudebních videoklipů a filmů nebo například zvláštní hudební scéna. Festival již třikrát získal ocenění za hudební událost roku v cenách Akropolis Live Music, které uděluje stočlenná porota složená z hudebních odborníků, promotérů a publicistů.

Kandidát na Evropské hlavní město kultury 2015

O rozmanitosti kultury v Ostravě vypovídá i její kandidatura na titul Evropské hlavní město kultury 2015, žádné jiné české ani moravské město se jí nepodobá. Ačkoliv má bohatou kulturní minulost i přítomnost, mohla by svoji kulturní scénu ještě posílit. V dnešní době je titul Evropské hlavní město kultury jedním z neúspěšnějších projektů EU, který uděluje Evropská komise spolu s Evropským parlamentem a jenž letos oslavil 25 let své existence. V roce 2015 získají tento titul jedno město z České republiky a jedno z Belgie. Města, která vyhrájí, mají šanci se zviditelnit, vystavět nová kulturní centra, navázat mezinárodní kontakty a stát se jedním ze středů evropské kulturní scény. Uzávěrka přihlášky do prvního kola soutěže proběhla 31. 10. 2009 a z naší země se do nejužšího výběru dostala Ostrava a Plzeň. Jednotlivé žádosti hodnotí třináctičlenná odborná komise složená ze sedmi zástupců evropských institucí a šesti českých porotců a o vítězných městech bude rozhodnuto koncem letošního roku.

4.3 Dotazníkové šetření „Možnosti rozvoje města Ostravy“

Na území města Ostravy proběhlo na začátku února roku 2008 obsáhlé dotazníkové šetření, které se snažilo mezi obyvateli najít návrhy na další rozvoj města. Jedním z důvodů byla snaha zapojit její obyvatele do přípravy Integrovaného plánu rozvoje města. Průzkumu se zúčastnili respondenti všech věkových kategorií z celého území města, kteří odpovídali na otázky týkající se spokojenosti občanů s různými oblastmi života ve městě a jeho okolí. Druhou skupinu tvořily otázky spojené s dalším rozvojem města a pomocí několika identifikačních otázek získalo město bližší informace o respondentovi. Cílovou skupinu tvořili především občané města Ostravy a hlavním účelem průzkumu bylo seznámit se s postojem obyvatel Ostravy ke svému městu a různorodým oblastem života v něm. Výsledky dotazníkového šetření se staly jedním z podkladů pro zpracování socio-ekonomické analýzy, která je důležitou částí Integrovaného plánu rozvoje města.

Dotazník obsahoval celkem 13 otázek, z nichž 4 byly identifikační. Výčet předepsaných možných odpovědí měli respondenti u sedmi otázek a 2 otázky byly volné. Průzkumu se zúčastnilo celkem 1155 respondentů, z toho 585 žen, což činilo 51 % a 570 mužů, kteří tvořili zbylých 49 %. Z hlediska věku představovala největší zastoupení skupina respondentů ve věku od 31 do 50 let, která tvořila celkem 45 % všech dotazovaných. Naopak nejmenší zastoupení měla skupina respondentů ve věku 18 – 20 let, která představovala pouhých 4 %. V oblasti vzdělání se k dotazníkům vyjádřilo 785 obyvatel (68 %) se středoškolským vzděláním, avšak poměrně vysoké bylo také zastoupení vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, kterých bylo 275, tedy celkových 24 %. V případě městských obvodů se dotazníku zúčastnilo nejvíce obyvatel obvodu Ostrava – Jih, neboť je nejlidnatějším obvodem města a poté následovala Poruba a Moravská Ostrava s Přívozem.

První otázka s určenými možnostmi volby se respondentů ptala, do které části města převážně jezdí za společenským a kulturním vyžitím. V tomto případě jednoznačně vyhrálo s celkovým počtem 766 (66 %) hlasů blízké okolí centra města a dalších 188 dotazovaných (16 %) navštěvuje Ostravu – Jih a okolí. V další otázce věnované nejvíce znečištěné části města z hlediska životního prostředí, opět jednoznačně „zvítězilo“ blízké okolí centra města s celkovým počtem 794 (69 %) odpovědí. Stejně tak u otázky číslo tři, která se občanů dotazovala, kde je dle jejich názoru nejméně zeleně, si udrželo prvenství blízké okolí centra, které zvolilo celkem 760 dotazovaných. Za nejhůře průjezdnou část města považovalo 83 % dotazovaných také blízké okolí centra města, avšak současně jej považovalo 56 %

respondentů za nejlépe dostupnou část města z hlediska MHD. Blízké okolí centra si napravilo reputaci u otázky číslo šest, kde jej 73 % respondentů považuje za turisticky nejzajímavější destinaci. Poslední otázka s určenými možnostmi se týká turistického významu řek Opavy, Odry a Ostravice, z nichž nejméně byla pro dotazované významná řeka Opava, pro kterou se rozhodlo 50 % respondentů, naopak za turisticky nejzajímavější je považována řeka Ostravice. V předposlední otázce, která se respondentů ptala, čím by se ve městě pochlubili, kdyby za nimi přijela návštěva, vyhrál s 20,1 % Slezskoostravský hrad a s 18,6 % následovala vyhlídka Nové radnice. Na závěr dotazníku byla respondentům položena otázka, co by v Ostravě za 20 let nemělo chybět. Jako nejdůležitější se ukázalo zachování zeleně a dobudování a udržení parků, pro které hlasovalo 31 % respondentů.

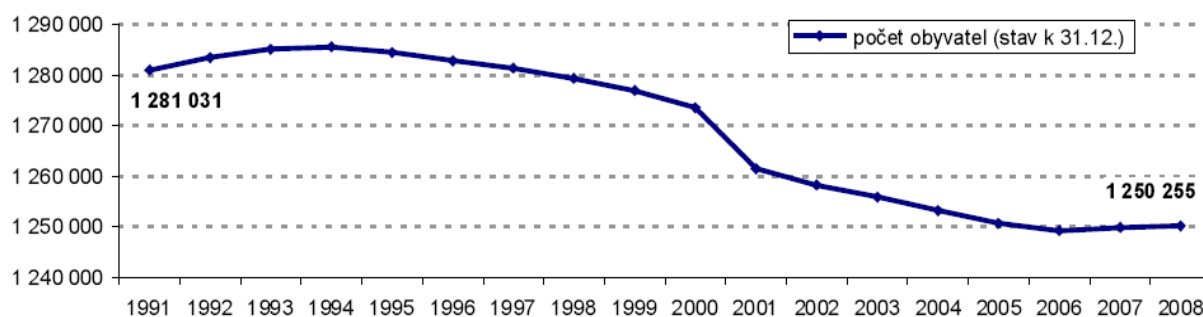
Výše uvedené výsledky dotazníkového šetření se staly velmi cenným podkladem pro stanovování dalších možných cílů, jež přispívají k dalšímu ekonomickému rozvoji města Ostravy. Celý dotazník je možno nalézt na adrese www.ostrava.cz.

4.4 Demografie obyvatel města Ostravy

Z pohledu Nomenklatury územních statistických jednotek NUTS spadá stejně jako všechny obce v naší zemi do úrovně LAU 2, která v dnešní době nahrazuje čtvrtou úroveň NUTS. Jelikož v minulosti byla okresním městem, je na úrovni LAU 1 (dříve NUTS 4) zapsána pod názvem Ostrava – město. Dnes je již Ostrava krajským městem a na úrovni NUTS 3 je zařazena pod Moravskoslezský kraj. Co se týká regionů soudržnosti na úrovni NUTS 2, je zařazena do Regionu soudržnosti Moravskoslezsko.

Jelikož je Ostrava metropolí Moravskoslezského kraje, uvádím pro srovnání pár konkrétních čísel týkajících se obyvatelstva tohoto kraje. Moravskoslezský kraj čítal na konci roku 2008 více než jeden a čtvrt milionu obyvatel. V roce 2007 se podařilo zastavit neustále klesající počet obyvatel a tento pozitivní fakt dále potvrdil i rok 2008. V případě přirozeného přírůstku má rok 2008 také příznivou bilanci, neboť stejně jako v roce 2007 počet narozených dětí převýšil počet zemřelých a přirozený přírůstek obyvatel kraje dosáhl výše 428 osob. Vývoj počtu obyvatel od roku 1991 do konce roku 2008 uvádí následující graf.

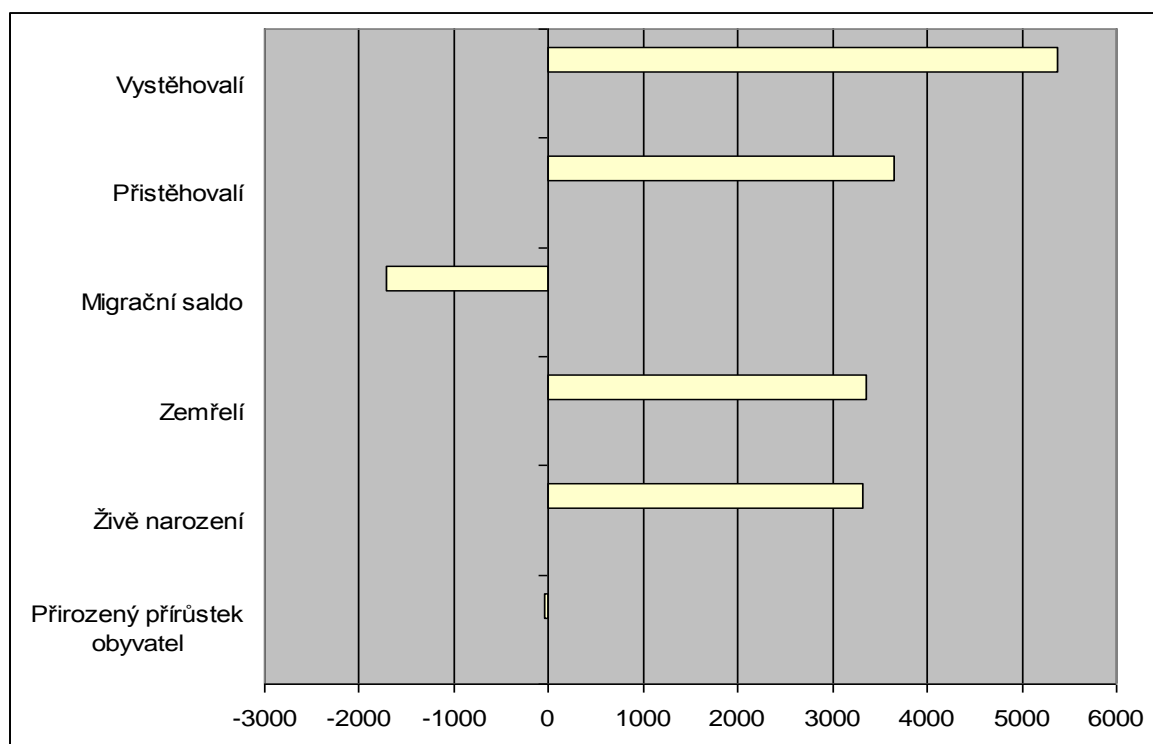
Graf č. 4.1: Vývoj počtu obyvatel v Moravskoslezském kraji

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Z pohledu věkové struktury je Ostrava nejmladším velkoměstem v naší zemi. Průměrný věk obyvatel Ostravy je 38,5 roku a index stárí, jenž vyjadřuje počet obyvatel ve věku 60 let a více na 100 dětí ve věku 0 - 14 let, vychází na 77. Až do roku 1991 se obecně ve všech městech nad 100 tisíc obyvatel jejich počet zvyšoval, v devadesátých letech však začalo docházet k jeho snižování. V roce 1961 žilo v Ostravě více než 254 tisíc obyvatel a v průběhu šedesátých let byla zaznamenána převážná část přírůstku především zásluhou vysoké migrace do města. Během následujících třiceti let se migrace do města postupně snižovala a přirozený přírůstek souběžně s ní také. V roce 2001 dosáhl počet obyvatel Ostravy více než 327 tisíc a ke dni 31. 12. 2009 představoval počet obyvatel Ostravy 306 006. Co se týká rozdělení obyvatelstva podle pohlaví, bylo na konci roku 2008 evidováno téměř 150 tisíc mužů a 158 780 žen bydlících v Ostravě. Vybrané základní ukazatele města uvádí následující graf. [9]

Graf 4.2: Vybrané základní ukazatele města Ostravy za rok 2008

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

Z obrázku je patrné, že na konci roku 2008 evidovalo město Ostrava 3 311 živě narozených dětí a 3 349 zemřelých osob, přirozený přírůstek obyvatel je tedy za loňský rok záporný a činí tak -38 osob. Za loňský rok bylo také evidováno 3 655 přistěhovalých a 5 378 vystěhovalých osob, migrační saldo je tedy také záporné a činí 1 723 osob.

4.5 Orgány města Ostravy a příjemci dotací

Postavení a působnost města vymezuje Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních), ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona je Ostrava veřejnoprávní korporací a dne 24. listopadu 1991 se stala statutárním městem. Má postavení obce s rozšířenou působností, kterou vykonává pro města Klimkovice, Šenov, Vratimov a obce Čavisov, Dolní Lhota, Horní Lhota, Stará Ves nad Ondřejnicí, Zbyslavice, Olbramice, Vřesina, Václavovice a Velká Polom. Ty tvoří spolu s městem Ostrava jeden správní obvod. Samotné město Ostrava se člení na 23 městských obvodů. Řízení města je dvoustupňové. Na prvním stupni řízení působí zastupitelstvo města, rada města, primátor, Magistrát města Ostravy a Městská policie Ostrava. Na druhém stupni, tedy na úrovni městských obvodů, působí zastupitelstva městských obvodů, rady městských obvodů, starostové a úřady městských obvodů. [21]

Rozdělení jednotlivých pravomocí mezi orgány města a orgány městských obvodů definuje obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 11/2000 Statut města Ostravy, ve znění pozdějších změn a doplňků. Statutární město Ostrava odpovídá v rámci přenesené působnosti za výkon státní správy v činnostech, které jsou vymezeny zvláštními zákony. Jde především o oblast zdravotnictví, školství, sociální péče, územního plánování, živnostenského úřadu, ochrany životního prostředí a další. V záležitostech samostatné působnosti je rozhodování výlučnou záležitostí volených samosprávných orgánů města a městských obvodů. Rozhodování při výkonu státní správy ve věcech přenesené působnosti provádí úředníci magistrátu a úřadů městských obvodů, jež mají k rozhodování v oblasti svých kompetencí odbornou způsobilost potvrzenou složením zkoušky zvláštní odborné způsobilosti.

Příjemcem dotace ze strukturálních fondů v rámci ROP Moravskoslezsko může být osoba s právní subjektivitou, tzn. hospodářský subjekt, organizace, orgán nebo podnik (veřejnoprávní nebo soukromý) nebo fyzická osoba dle Zákona 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, která žádá Řídící orgán o příspěvek ze Strukturálních fondů od Platebního a certifikačního orgánu prostřednictvím Finančního útvaru, jejíž žádost byla schválena k podpoře a je zodpovědný za realizaci projektu. Příjemce uskutečňuje navržené aktivity, podílí se na dosažení cílů oblasti podpory a prostřednictvím žádosti o platbu, zaslané Řídícímu orgánu ROP, přijímá prostředky ze SF. [27]

Tabulka s přehledem všech subjektů, které mohou být příjemci dotací ze strukturálních fondů v rámci ROP Moravskoslezsko, jejich právních forem a předpisů se nachází v závěru této práce v příloze č. 5.

4.6 Divadlo loutek Ostrava

Jedním z příjemců by se během následujících měsíců mohla stát i příspěvková organizace Divadlo loutek Ostrava (DLO), jenž bylo založeno v roce 1953 pod názvem Krajské divadlo loutek. Roku 1999 se přemístilo z budovy na Masarykově náměstí do nové divadelní budovy v centru Ostravy, které plně vyhovovalo všem požadavkům inscenátorů. V dnešní době je jedinou profesionální scénou pro děti a mládež v severomoravském regionu. Uspokojuje nároky širokého spektra diváků, neboť nehraje divadelní představení pouze pro děti, ale v repertoáru má i českou klasiku pro dospělé. Denně hraje dvě představení pro žáky mateřských a základních škol, z nichž některé uvádí i pro studenty středních škol a nedělní představení jsou určena pro děti a jejich dospělé. Za jednu sezonu je na půdě Divadla loutek

odehráno kolem 400 představení a nastudováno 4 - 5 nových inscenací. Již od roku 1995 pořádá DLO každé liché roky mezinárodní loutkářský festival Spectaculo Interesse Ostrava a každé sudé roky pořádá od roku 2000 Divadelní pouť bez bariér.

4.6.1 Přístavba alternativní scény Divadla loutek Ostrava

Jak uvádí ředitelka DLO, paní JUDr. Jarmila Hájková, využití alternativní scény Divadla loutek Ostrava vychází z dramaturgického cíle zaměřit se na práci s postiženou dětskou populací, neboť děti ze sociálních ústavů či speciálních škol jsou pravidelnými návštěvníky DLO. Přístavba alternativní scény divadla by vytvořila nový prostor zhruba pro 60 - 70 diváků.

V posledních letech spolupracovalo divadlo se Speciální školou kpt. Vajdy v Ostravě - Zábřehu v rámci projektu Terapie loutkou. Díky přístavbě alternativní scény by mohlo současně spolupracovat s postiženými i zdravými dětmi v tzv. dílnách, kde se děti aktivně podílí na představení a rozvíjí tak svoji fantazii. Na vzniku inscenací tohoto typu by se podíleli jak profesionální tvůrci, tak i speciální pedagogové v podobě studentů daného oboru na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity v Ostravě. Přístavba nového prostoru DLO je řešením umělecko provozních problémů, se kterými se divadlo v současné době potýká. Přístavba předpokládá zkvalitnění a rozšíření činnosti divadla a skládá se z předsálí, hlavního - alternativního prostoru a technického (skladového) zázemí. DLO vytvořilo vizualizaci budoucí podoby divadla, která se nachází v závěru této práce v příloze č 6.

Předsálí - šatna, foyer

Jelikož DLO pravidelně organizuje nejružnější přehlídky a festivaly (například již zmiňovaná Divadelní pouť bez bariér a festival Spectaculo Interesse), vzniká potřeba existence většího prostoru. Při konání společenských akcí spojených s větším počtem lidí, např. premiéry nebo setkání diváků po divadelních a koncertních představeních, neposkytuje stávající foyer pohodlný prostor pro jejich dlouhodobější pobyt. Aby bylo dětem umožněno zpestřit a naplnit čas čekání před i po představeních divadla, budou v novém foyer instalovány hrací, pohádkové objekty. Prostorově i účelově neuspokojující je také vybavení občerstvení ve foyer, po veřejných představeních odchází rodiče s dětmi do fastfoodů. Nové foyer tak umožní delší pobyt návštěvníků v kulturním prostředí divadla.

SÁL - alternativní hrací prostor

Alternativní hrací prostor umožňující různorodost hracích předpokladů by sloužil především k realizaci komorních loutkových představení pro děti a mládež a interaktivních představení. Interaktivní představení je významné nejen z důvodu aktivního zapojení dětských diváků do představení, ale může rovněž rozšířit jejich schopnosti vyrovnávat se s problémy dnešní společnosti, jako jsou závislosti nebo rodinné problémy. V současné době to však hlavní sál DLO neumožňuje. Přístavba alternativní scény by také poskytla možnost hrát souběžně dvě představení nebo realizovat jakékoliv jiné akce, a to v hlavním sále a v alternativním prostoru.

Ačkoliv DLO realizuje různá festivalová představení a semináře, je kvůli nedostatku prostor nuceno pronajímat si prostory mimo budovu divadla. V průběhu již zmiňovaných festivalů Spectaculo Interesse a Divadelní poutě bez bariér, ale i mimo ně, organizuje DLO loutkové, pohybové a výtvarné dílny i pro tělesně a mentálně postižené. Tato aktivita je již běžná u podobných divadel ve světě a alternativní scéna jí umožní stát se pevnou součástí divadla.

Pro vyplnění volného času dětí a mládeže se vedení divadla v minulosti již několikrát pokoušelo založit tzv. „dětské studio“ při DLO. Dětské studio by pod odborným vedením lektorů z řad divadelníků navštěvovaly děti, které se zajímají o dramatickou výchovu především loutkového divadla. Trvalé fungování této aktivity však opět neumožňovaly prostorové podmínky. Co se týká zkoušek, probíhají spolu s téměř celou hereckou přípravou na jevišti divadla, nemohou tedy probíhat v době představení nebo pokud je již na jevišti připravena inscenace v podobě technicky náročné stavby. Souběžně s trendem moderní doby se do prostoru předsálí a alternativní scény předpokládá bezbariérový přístup. V současné době je sice do hlavního sálu bezbariérový přístup umožněn, ale bezpečnostní a protipožární předpisy povolují umístit diváky na invalidních vozících pouze na dvě vymezená místa, což je silně nedostačující.

Některé výše uvedené dramaturgické aktivity se již vedení divadla v minulosti pokoušelo realizovat v prostorách zkušebny DLO. Z důvodů nedostatečné ventilace vzduchu, malé kapacity pro diváky, problematické instalace zvukové a světelné technologie apod. se však tyto prostory jako alternativní scéna neosvědčily.

Rozšíření technického zázemí – skladovací prostory, divadelní technika

Jestliže bude alternativní scéna přistavěna, vyskytne se současně potřeba dalších skladovacích prostor pro kostýmy, dekorace, loutky, rekvizitář a přenosná zařízení. Nynější skladovací prostory pro jednotlivá představení nedostačují ani současnému provozu a výstavbou většího zázemí by tak byl vyřešen i tento problém. Nový alternativní sál by také vyžadoval novou jevištní techniku na vysoké úrovni umožňující pohyblivost a proměnlivost alternativního hracího prostoru.

4.6.1.1 Aktuální stav projektu

Přístavba alternativní scény Divadla loutek Ostrava spadá v rámci ROP Moravskoslezsko pod prioritní osu 3 - Rozvoj měst, konkrétně do oblasti podpory 3.1 - Rozvojové póly regionu. V současné době je vydáno pravomocné stavební povolení ke stavbě a na stránkách Informačního servisu o veřejných zakázkách byla zveřejněna dne 12. 3. 2010 veřejná zakázka pro výběr zhotovitele stavby. Oficiální žádost o dotaci z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko podalo DLO dne 24. 3. 2010.

Proces hodnocení na Úřadě Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko, který poskytuje dotaci, bude trvat přibližně dva měsíce. Následné schválení dotace je tedy předpokládáno na období května až června letošního roku a termín realizace je předpokládán od května letošního roku do srpna roku 2011. Celkové investiční náklady budou činit zhruba 70 mil. Kč a maximální výše finančních příspěvků ze strukturálních fondů EU, o kterou DLO usiluje, odpovídá 92,5 % nákladů, přibližně tedy 64,75 mil. Kč. Zbývajících 7,5 % nákladů bude financováno ze zdrojů Divadla loutek, tedy ze zdrojů města Ostravy, které je jeho zřizovatelem, a měly by dosahovat výše 5,25 mil Kč.

Přístavba alternativní scény Divadla loutek Ostrava však není jediný projekt zaměřený na rozvoj kultury města, který žádá o dotaci ze strukturálních fondů. V rámci Integrovaného plánu rozvoje města Ostravy zahájilo město Ostrava realizaci projektu výstavby hradní terasy Slezskoostravského Hradu. Nová hradní terasa umožní rozšířit nabídku pro pořádání nejrozličnějších kulturních a společenských akcí, přednášek, seminářů nebo jako prostor pro výstavy a expozice. Velmi důležité jsou také projekty zaměřené na revitalizaci řeky Ostravice, jež by se po dokončení mohla stát opět součástí centra města, kterou by občané a turisté využívali pro rekreační a volnočasové aktivity. Na podporu cestovního ruchu jsou v plánu například projekty ostravské ZOO, jež se v posledních letech stala pro turisty velmi lákavou a v dnešní době k Ostravě neodmyslitelně patří.

4.7 Závěrečné shrnutí

Závěrečná kapitola věnovaná realizaci konkrétního projektu ve městě Ostrava nejdříve stručně objasnila historii města Ostravy, dále přiblížila zdejší kulturní život a pomocí dotazníkového šetření vyčíslila spokojenost obyvatel v různých oblastech kultury spojených s jednotlivými částmi města. Kapitola se také věnovala vývoji demografie Moravskoslezské metropole a ve druhé části charakterizovala nejdůležitější orgány města a vymezila příjemce dotací ze strukturálních fondů. Závěr kapitoly věnovaný přístavbě alternativní scény Divadla loutek Ostrava objasnil důvody pro přístavbu a uvedl základní informace o aktuálním stavu projektu.

5 Závěr

Primárním cílem mé bakalářské práce bylo charakterizovat základní východiska regionální politiky Evropské unie, přiblížit Regionální operační program Moravskoslezsko, popsat jeho úlohu, institucionální a finanční zabezpečení a v neposlední řadě prakticky představit jeho realizaci na příkladu konkrétního projektu na podporu kultury ve městě Ostrava.

Protože je regionální politika EU v dnešní době již nepostradatelnou součástí fungování EU, věnovala se úvodní kapitola jejím obecným rysům, přiblížila její vývoj v jednotlivých etapách a principy, ze kterých vychází. Také objasnila nástroje, bez nichž by nemohla být regionální politika realizována a cíle, ze kterých nástroje regionální politiky vychází. Poslední část této kapitoly se zaměřila konkrétně na Českou republiku a její programové dokumenty, jež naší zemi umožňují provádět spolufinancování ze strukturálních fondů.

Kapitola Regionální operační program Moravskoslezsko 2007 - 2013 věnovala pozornost důležitým pojmům a nástrojům, bez kterých by ROP Moravskoslezsko nemohl být realizován. Objasnila pojem region soudržnosti a jeho vymezení, přiblížila existenci strukturálních fondů a jejich využití při realizaci politiky HSS a v neposlední řadě také vysvětlila proces programování ze strukturálních fondů. V druhé části kapitoly jsem se zaměřila na cíle ROP Moravskoslezsko a jeho institucionální zabezpečení, které je při realizaci strukturální politiky nepostradatelné. Dále jsem přiblížila jednotlivé prioritní osy programu, v rámci kterých jsou realizovány jednotlivé projekty. V poslední části kapitoly jsem se věnovala finančnímu zabezpečení programu, jeho rozpočtu a také jsem specifikovala podmínky přijetí projektů.

Závěrečná kapitola věnovaná realizaci konkrétního projektu ve městě Ostrava nejdříve stručně objasnila historii města Ostravy, přiblížila zdejší kulturní život a pomocí dotazníkového šetření vyčíslila spokojenost obyvatel v různých oblastech kultury spojených s jednotlivými částmi města. Kapitola se také zaměřila na demografii Moravskoslezské metropole a ve druhé části charakterizovala nejdůležitější orgány města a vymezila příjemce dotací ze strukturálních fondů. Poslední část kapitoly byla věnována přístavbě alternativní scény Divadla loutek Ostrava, objasnila důvody pro její přístavbu a uvedla základní informace o aktuálním stavu projektu.

Jelikož je projekt alternativní scény Divadla loutek Ostrava v plenkách, nemohu zhodnotit jeho budoucí fungování, ovšem věřím, že v příštích letech bude pro město velkým přínosem. V dnešní moderní době by neměli mít naši handicapovaní spoluobčané jakýkoliv problém se zapojením do společnosti. Alternativní scéna divadla Loutek Ostrava umožní bezbariérový přístup do divadla většímu počtu handicapovaných lidí, a poskytne jim tak možnost sdílet kulturní život se zdravými spoluobčany.

Ačkoliv má za sebou město Ostrava dlouholetou tradici těžkého průmyslu, kterou bylo zasaženo a poznamenáno, krajina je postupně revitalizována a ve prospěch rozvoje kultury byla z některých těžebních dolů vytvořena hornická muzea. V neposlední řadě také díky dotacím ze strukturálních fondů Evropské unie prochází kulturní život v Ostravě v posledních letech velkým rozkvětem.

Seznam literatury

Knihy:

- [1] BOHÁČKOVÁ, I.; HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
- [2] JANÍČEK, L.; DRDLA, M.; RAIS, K. *Evropská unie instituce, ekonomická, bezpečnostní a sociální politika*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2002. 294 s. ISBN 80-7226-819-8.
- [3] NOVOTNÁ, M. *Regionální politika EU*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava. Ekonomická fakulta, 2007. 210 s. ISBN 978-80-248-1413-1.
- [4] SKOKAN, K. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. 1. vyd. Ostrava: Repromis, 2003. 114 s. ISBN 80-7329-023-5.
- [5] STEJSKAL J.; KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
- [6] WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I.* 1. vyd. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.
- [7] Zákon č. 248/2000 Sb., „O podpoře regionálního rozvoje“.

WWW stránky:

- [8] BUSINESSINFO.CZ. *Regionální politika Evropské unie* [online]. 2010, [cit. 2010-2-8]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/regionalni-politika-evropske-unie/1001573/44179/>>.
- [9] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj obyvatelstva ve městech v letech 1961 – 2001* [online]. 2002, [cit. 2010-4-9]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/2003edicniplan.nsf/o/4120-03-casova_rada_1961_2001-6__vyvoj_obyvatelstva_ve_mestech_v letech_1961_2001_](http://www.czso.cz/csu/2003edicniplan.nsf/o/4120-03-casova_rada_1961_2001-6__vyvoj_obyvatelstva_ve_mestech_v letech_1961_2001_>)>.

- [10] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Základní charakteristika demografické, sociální a ekonomické oblasti Moravskoslezského kraje za rok 2008* [online]. 2008, [cit. 2010-4-9]. Dostupný z WWW:
<[http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_charakteristika_demograficke_socialni_a_ekonomicke_oblasti_moravskoslezskeho_kraje_za_rok_2008/\\$File/MSK_tendence_2008.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_charakteristika_demograficke_socialni_a_ekonomicke_oblasti_moravskoslezskeho_kraje_za_rok_2008/$File/MSK_tendence_2008.pdf)>.
- [11] DEMOGRAFICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL. *Vývoj* [online]. 2010, [cit. 2010-4-9]. Dostupný z WWW: <http://www.demografie.info/?cz_demstarnutivvyvoj>.
- [12] DIVADLO LOUTEK OSTRAVA. *O divadle* [online]. 2010, [cit. 2010-4-9]. Dostupný z WWW: <<http://www.dlo-ostrava.cz/cz/menu/3/o-divadle/>>.
- [13] EURACTIV.CZ. *Strukturální fondy* [online]. 2010, [cit. 2010-2-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.EURactiv.cz/strukturalni-fondy>>.
- [14] EUROPA.EU. *Regionální politika* [online]. 2010, [cit. 2010-2-8]. Dostupný z WWW: <http://EUropa.eu/pol/reg/index_cs.htm>.
- [15] MĚSTO OSTRAVA. *Analýza dotazníkového šetření „Možnosti rozvoje města Ostravy“* [online]. 2008, [cit. 2010-4-9]. Dostupný z WWW: <http://www.ostrava.cz/jahia/webdav/users/svarcovasi/public/Vyhodnoceni_final.pdf>
- [16] MĚSTO OSTRAVA. *Divadlo* [online]. 2010, [cit. 2010-3-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/turista/kultura-sport/divadlo>>.
- [17] MĚSTO OSTRAVA. *Dotazníkové šetření* [online]. 2010, [cit. 2010-3-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/podnikatel/strategicke-projekty/integrovaný-plan-rozvoje/pid/891>>.
- [18] MĚSTO OSTRAVA. *Festivaly* [online]. 2010, [cit. 2010-3-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/turista/kultura-sport/festivaly>>.
- [19] MĚSTO OSTRAVA. *Historie města Ostravy* [online]. 2010, [cit. 2010-3-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/o-meste/historie-mesta-ostravy>>.
- [20] MĚSTO OSTRAVA. *Kandidát na Evropské hlavní město kultury 2015* [online]. 2010, [cit. 2010-3-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/lang/cs/pid/692>>.
- [21] MĚSTO OSTRAVA. *Město a jeho orgány* [online]. 2010, [cit. 2010-3-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/obcan/mesto-a-jeho-organy>>.

- [22] MĚSTO OSTRAVA. *Realizované projekty* [online]. 2010, [cit. 2010-3-22]. Dostupný z WWW:
<<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/podnikatel/strategicke-projekty/integrovaný-plan-rozvoje/pid/4669>>.
- [23] MĚSTO OSTRAVA. *Sport* [online]. 2010, [cit. 2010-3-10]. Dostupný z WWW:
<<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/o-meste/vitejte-v-ostrave/sport>>.
- [24] MOODLE VŠB. *Regionální politika (východiska)* [online]. 2009, [cit. 2010-2-8]. Dostupný z WWW:
<http://moodle.vsb.cz/vyuka/file.php/568/PREDNASKY/PREDNASKA_03/RPEU_03_Regionalni_rozvoj_a_regionalni_politika_Moodle.pdf>.
- [25] OSTRAVA-FOTO.CZ. *Město Ostrava se představuje* [online]. 2009, [cit. 2010-4-9]. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava-foto.cz/main.php>>.
- [26] OSTRAVA INFO SERVER. *Ostravské městské obvody* [online]. 2009, [cit. 2010-4-10]. Dostupný z WWW: <<http://eostrava.cz/ostravske-mestske-obvody/>>.
- [27] REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO. *Prováděcí dokument* [online]. 2008, [cit. 2010-4-10]. Dostupný z WWW:
<http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/1366_1_1/>.
- [28] RISY.CZ. *Základní demografické údaje v ORP - Moravskoslezský kraj* [online]. 2009, [cit. 2010-3-11]. Dostupný z WWW:
<http://www.risy.cz/index.php?pid=231&subHledej=Hledej&thledej_obec=Ostrava&x=0&y=0#samospava>.
- [29] STRUKTURÁLNÍ FONDY. *Definice a finanční objem regionální politiky* [online]. 2010, [cit. 2010-2-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.
- [30] STRUKTURÁLNÍ FONDY. *Dokumenty* [online]. 2010, [cit. 2010-2-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=3429fc23-be35-487a-a339-8788e0a241ac>>.
- [31] STRUKTURÁLNÍ FONDY. *Konečná alokace zdrojů fondů EU pro Českou republiku v období 2007 – 2013* [online]. 2007, [cit. 2010-2-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Novinky/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi>>.

- [32] STRUKTURÁLNÍ FONDY. *Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013 - verze červenec 2007* [online]. 2007, [cit. 2010-2-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007%E2%80%94942013->>>.
- [33] STRUKTURÁLNÍ FONDY. *Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko 2007 - 2013* [online]. 2007, [cit. 2010-2-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=3429fc23-be35-487a-a339-8788e0a241ac>>.
- [34] STRUKTURÁLNÍ FONDY. *Účel a obsah operačních programů* [online]. 2010, [cit. 2010-2-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.
- [35] VEŘEJNÁ DATABÁZE ČSÚ. *Základní demografické údaje ve vybraném území* [online]. 2009, [cit. 2010-4-9]. Dostupný z WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=19&potvrz=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&childsel0=5&childsel0=5&cislotab=DEM9010UC&voa=tabulka&pro_4964576=554821&str=tabdetail.jsp>.

Seznam zkratek

Zkratka	Popis
DLO	Divadlo loutek Ostrava
EIB	Evropská investiční banka
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
HNP	Hrubý národní produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
MS	Moravskoslezsko
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OKD	Ostravsko - karvinské doly
OP	Operační programy
PO	Prioritní osa
ROP	Regionální operační program
SOZS	Strategické obecné zásady společenství
SWOT	Silné (Strengths) a slabé (Weaknesses) stránky, příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats)
SZP	Společná zemědělská politika

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulky

Tabulka 2.1:	Nástroje regionální politiky
Tabulka 2.2:	Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007 - 2013
Tabulka 2.3:	Alokace pro ČR na období 2007 – 2013 podle cílů
Tabulka 3.1:	Úrovně regionálního členění území
Tabulka 3.2:	Podrobné územněsprávní statistické členění
Tabulka 3.3:	Podíl prioritních os na celkové alokaci ROP Moravskoslezsko 2007 - 2013
Tabulka 3.4:	Alokace ROP Moravskoslezsko 2007 – 2013 podle let

Obrázky

Obrázek 2.1:	Přehled operačních programů v rámci jednotlivých cílů v období 2007 - 2013
Obrázek 3.1:	Organizační struktura Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko

Grafy

Graf 4.1:	Vývoj počtu obyvatel v Moravskoslezském kraji
Graf 4.2:	Vybrané základní ukazatele města Ostravy za rok 2008

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. května 2010

.....
Eva Fabiánová

Adresa trvalého pobytu studenta:

1. máje 17

789 85, Mohelnice

Seznam příloh

- Příloha č. 1** Orientace cílů regionální strukturální politiky
- Příloha č. 2** Alokace pro ČR na roky 2007—2013 podle operačních programů
- Příloha č. 3** Skladba 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)
- Příloha č. 4** Obecné požadavky na strukturu projektu
- Příloha č. 5** Právní formy příjemců dotací a jejich právní předpisy
- Příloha č. 6** Vizualizace budoucí podoby divadla

Orientace cílů regionální strukturální politiky

Období	Orientace - cíle
Do roku 1975	<i>Národní regionální politiky</i>
	Diferencované přístupy, opatření i financování podle uvážení národních vlád
1975 - 1989	<i>Regionální rozvojové programy</i>
	Vznik vazby rozvoje regionů s rozvojem Společenství
	Institucionální doporučení orientace regionální politiky
	- vytváření nebo udržení pracovních míst
	- budování nebo zlepšování infrastruktury
1989 - 1993	Finanční podpora Společenství těch programů, které jsou v souladu se zájmy Společenství
	V zájmu celého Společenství jsou stanoveny institucionálně tzv. <i>prioritní cíle</i>
	Cíl 1 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace regionů s opoždujícím se rozvojem
	Cíl 2 – Přestavba regionů, příhraničních regionů nebo částí regionů (včetně regionů s problematickým trhem práce a městských oblastí s vysokou koncentrací obyvatel), které jsou těžce postižené úpadkem průmyslu
	Cíl 3 – Boj s dlouhodobou nezaměstnaností
	Cíl 4 – Usnadnění začlenění mladých lidí do pracovního života
	Cíl 5 – S ohledem na reformu Společné agrární politiky
	Cíl 5a – Urychlené přizpůsobení agrárních struktur
	Cíl 5b – Podpora rozvoje venkovských oblastí
	Společenství finančně podporuje programy, které jsou v souladu s cíli, a to prostřednictvím strukturálních fondů, EIB a ostatních zdrojů
1994 - 1995	<i>Prioritní cíle</i> nadále představují záměry a zájmy Společenství – k zásadním změnám v obsahu nedochází
	Cíl 1 – Rozvoj a strukturální působení zaostávajících regionů
	Cíl 2 – Přestavba regionů nebo jejich částí, které jsou těžce postiženy zaostáváním rozvoje průmyslu
	Cíl 3 – Boj s dlouhodobou nezaměstnaností a usnadnění začlenění mladých osob a osob ohrožených vyloučením z trhu práce do pracovního života. Podpora rovných šancí pro muže a ženy na pracovním trhu.
	Cíl 4 – Usnadnění adaptace pracovních sil na proces změn v průmyslu a na změny výrobních systémů
	Cíl 5 – Podpora a rozvoj venkova
	Cíl 5a – Přizpůsobení agrárních struktur rámci SZP, modernizace a restrukturalizace rybářství
	Cíl 5b – Rozvoj a strukturální adaptace venkovských oblastí
	Cíl 6 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace v oblastech s extrémně nízkou hustotou osídlení
	Nadále platí finanční podpora těch programů členských zemí, které jsou v souladu s cíli.
2000 - 2006	Dochází k zúžení počtu prioritních cílů na 3, aby docházelo ke koncentraci jak finančních prostředků Společenství, tak aktivit, a aby byly odstraněny duplicity
	Cíl 1 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace zaostávajících regionů
	Cíl 2 – Hospodářská a sociální konverze oblastí, které čelí strukturálním obtížím
	Cíl 3 – Adaptace a modernizace politik a systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti
2007 - 2013	Změna v dimenzi stanovení priorit Společenství s ohledem na Lisabonskou strategii a závěry summitu v Goteborgu
	Cíl 1 – Konvergence
	Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
	Cíl 3 – Evropská územní spolupráce

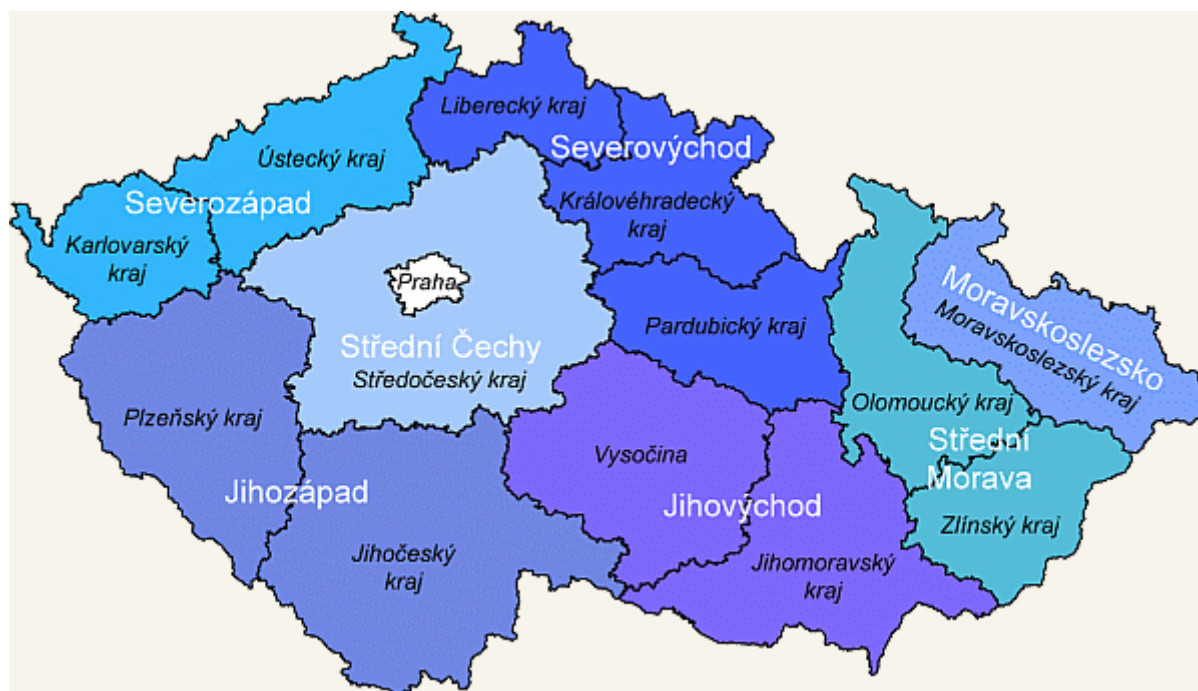
Zdroj: Boháčková, I.; Hrabánková, M. 2009. str. 45 - 46

Alokace pro ČR na roky 2007—2013 podle operačních programů

Alokace pro ČR na roky 2007—2013 podle operačních programů		
Operační program	Fond	běžné ceny (€)
Podnikání a inovace	ERDF	3 041 312 546
Výzkum a vývoj pro inovace	ERDF	2 070 680 884
Životní prostředí	ERDF + FS	4 917 867 098
	<i>ERDF</i>	<i>702 482 212</i>
	<i>FS</i>	<i>4 215 384 886</i>
Doprava	ERDF + FS	5 759 081 203
	<i>ERDF</i>	<i>1 155 443 650</i>
	<i>FS</i>	<i>4 603 637 553</i>
Integrovaný operační program	ERDF	1 582 390 162
Regionální operační programy	ERDF	4 659 031 986
<i>Střední Čechy</i>	<i>ERDF</i>	<i>559 083 839</i>
<i>Jihozápad</i>	<i>ERDF</i>	<i>619 651 254</i>
<i>Severozápad</i>	<i>ERDF</i>	<i>745 911 021</i>
<i>Jihovýchod</i>	<i>ERDF</i>	<i>704 445 636</i>
<i>Severovýchod</i>	<i>ERDF</i>	<i>656 457 606</i>
<i>Moravskoslezsko</i>	<i>ERDF</i>	<i>716 093 217</i>
<i>Střední Morava</i>	<i>ERDF</i>	<i>657 389 413</i>
Technická pomoc	ERDF	247 783 172
Lidské zdroje a zaměstnanost	ESF	1 837 421 405
Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ESF	1 828 714 781
Praha - Konkurenceschopnost	ERDF	234 936 005
Praha - Adaptabilita	ESF	108 385 242

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Novinky/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi>

Skladba 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>

Obecné požadavky na strukturu projektu

Obecné požadavky na strukturu projektu	
Výstižný název projektu, vyjadřující jeho věcný záměr	
Umístění projektu, tj. místo jeho realizace, katastr, obec - možné doplnit mapou	
Zdůvodnění projektu - jaký je účel podání projektu	
Podrobný popis projektu	
- cíle globální - kde, co, jakým způsobem chceme projektem dosáhnout	
- charakteristika stávajících problémů, potřeb, rizik a ohrožení, aktivizace rozvojových možností apod.	
- popis analýzy metodou SWOT	
- vazbu na priority a opatření příslušného operačního programu, stanovení jasně formulovaných krátkodobých a střednědobých cílů a očekávaných přínosů, konkrétních a měřitelných zdůvodnění potřeby podpory	
Zabezpečení projektu	
- analytické - formulace podmínek pro získání prostředků, specifikace potřeb	
- alokační - možnosti alokace kapitálu	
- organizační - účast fyzických a právnických osob	
- finanční - plánování finančních zdrojů, pravidla pro finanční operace, garance finančního zabezpečení	
- technické - technologie, počítače apod.	
- personální - zodpovědná osoba za realizaci projektu konečným příjemce podpory, partneři na projektu	
Časový postup realizace projektu	
- popis jednotlivých etap realizace z hlediska časového a finančního, závazek zahájení do tří měsíců	
- finanční plán - analýza nákladů a výnosů, toky finančních prostředků, zdroje (včetně soukromých), očekávaný zisk (jde - li o ziskový projekt)	
- povinnou finanční tabulku, vyjadřující objemy peněz z jednotlivých zdrojů veřejných i soukromých financí	
- souhrn očekávaných efektů z realizace projektu	
- výběr a stanovení indikátorů pro monitorování a hodnocení projektu (indikátory vstupu, výstupu, výsledku a dopadu)	
- vliv projektu na životní prostředí (podle zákonných norem)	
- zajištění rovných příležitostí při řešení projektu	
- zajištění implementace projektu a časový průběh implementace (jaká společnost zajišťuje provoz, ekonomiku apod.)	

Zdroj: Stejskal, J.; Kovárník, J. 2009.

Právní formy příjemců dotací a jejich právní předpisy

Právní forma příjemců	Právní předpis
Obce a města	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Příspěvkové organizace zřizované obcemi	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
Svazky obcí	§ 49 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Kraje	zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Příspěvkové organizace zřizované krajem	zákon č. 129/2001 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
Česká republika prostřednictvím organizačních složek státu	zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů,
Státní příspěvkové organizace	dle § 54 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů
Ostatní státní organizace	dle zvláštních zákonů (např. státní podniky dle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, Hasičský záchranný sbor podle zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, znění pozdějších předpisů, Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb., atd.)
Občanská sdružení	zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů
Zájmová sdružení právnických osob	dle § 20f zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů
Círky a náboženské společnosti, církevní právnické osoby	zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Obecně prospěšné společnosti	Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Nadace a nadační fondy	Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů
Organizace založené obcí (resp. svazkem obcí)	Právní subjekty ve většinovém vlastnictví obce (resp. svazku obcí), např. dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Obchodní společnosti a družstva	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Podnikatelské subjekty – fyzické osoby	zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nebo dle zvláštního právního předpisu
Školy a školská zařízení	zákon č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
Regionální rada	zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů

Zdroj: http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/1366_1_1/

Vizualizace budoucí podoby divadla

Zdroj: <http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/podnikatel/strategicke-projekty/integrovaný-plan-rozvoje/pid/4669>